Ազգ
Azg
armenian daily
15 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2000 ՈՒՐԲԱԹ 227 (2195)

Ադրբեջանը չի՞ ընդունվի Եվրախորհուրդ

ԲԱՔՈՒ, 14 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Եվրախորհուրդը պատրաստվում է դադարեցնել Ադրբեջանի անդամակցության գործընթացը։ Ադրբեջանի նախագահի աշխատակազմի հասարակական-քաղաքական բաժնի պետ Ալի Հասանովը ANS գործակալության թղթակցին հայտարարել է, թե Եվրախորհրդի համար հիմք է ծառայում այն, որ ադրբեջանական նորընտիր խորհրդարանում ներկայացված չեն Ադրբեջանի ընդդիմադիր կուսակցությունները։ Հասանովը նշել է նաեւ, որ եթե Ադրբեջանը դուրս մնա Եվրախորհրդից, պատասխանատվությունը կրելու են ընդդիմադիր գործիչները, մասնավորապես «Ադրբեջանի ժողովրդական ճակատ» եւ «Ազգային միաբանություն» կուսակցությունները։

Չեչնիայում օրական 1-1,5 մլն դոլարի նավթ է այրվում

ԽԱՆԿԱԼԱ, 14 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Չեչնիայի տարածքում մոտավորապես 38 հրե ջահեր են այրվում նախկին նավթահանքերի վայրում։ Տարբեր տվյալներով, Չեչնիայի Հանրապետությունում այդ կերպ օրական այրվում է 1-1,5 մլն դոլարի նավթ։ Ինչպես ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակցին պարզաբանել է Չեչնիայում միացյալ զորախմբի հակահրդեհային ծառայության պետ Ալեքսեյ Կրամսակովը, յուրաքանչյուր հորատանցքի մարման համար անհրաժեշտ է մոտավորապես մեկ ամիս եւ հատուկ տեխնիկա։

ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ

Իրան-Հայաստան գազատարի կազմակերպչական փաստաթղթերը ստորագրված են

Շինարարությունը կսկսվի 2001 թ. հունվարին, կավարտվի նույն տարվա վերջերին

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

«Ազգը» վստահություն ներշնչող աղբյուրներից տեղեկացել է, որ ստորագրվել են Իրան-Հայաստան գազամուղի շինարարության կազմակերպչական վերջին փաստաթղթերը։ Հիշեցնենք, 141 կմ երկարություն ունեցող խողովակաշարի 100 կմ-ը կանցնի Իրանի տարածքով, 41 կմ-ը՝ Հայաստանի։ Շինարարական աշխատանքները, ըստ գրաֆիկի, կսկսվեն 2001 թ. հունվարից։ Դրանք կարող են մեկ-երկու ամսով հետաձգվել, եթե հունվար-փետրվարն Իրանի հյուսիսում խստաշունչ ձմեռ լինի։ Ամեն դեպքում, ըստ գրաֆիկի, արդեն 2001 թ. սեպտեմբերին գազամուղը կհասնի Հայաստանի հարավային սահմանագլուխ, որից հետո կսկսվեն շինարարական աշխատանքները Հայաստանի տարածքում։

Մեր ստացած լուրը ճշտելու նպատակով դիմեցինք ՀՀ-ում Իրանի Իսլամական Հանրապետության դեսպան Մոհամադ Ֆարհադ Քոլեյնիին, որը հաստատեց «Ազգի» տեղեկությունը՝ միեւնույն ժամանակ գազատարի կառուցման շուրջ տալով որոշ պարզաբանումներ։ Պրն Քոլեյնիի հետ մեր հարցազրույցը կտպագրվի «Ազգի» առաջիկա համարներից մեկում։

Անդրադառնանք մի խնդրի, որը տարբեր ասպիճանի հայ պաշտոնյաներ շահարկում են։ Պատճառաբանություններ են բերվում, թե իրանական գազի գինը թանկ է։ Միանգամից նշենք, համաշխարհային շուկայում չկա «գազի գին» տերմինը։ Եթե, օրինակ, նավթի դեպքում գործում են համաշխարհային գներ, որոնք կարգավորում է նավթ արդյունահանող երկրների կազմակերպությունը՝ ՕՊԵԿ-ը, ապա գազի պարագայում գործում է երկկողմ պայմանավորվածությունների մեխանիզմը։ Օրինակ, Ռուսաստանը Բելառուսին գազ է վաճառում 1000 խմ-ը 15 դոլարով, Գերմանիային՝ 102, Հայաստանին՝ 53, եւ այլն։ Այնպես որ, տեղին չէ ասել, թե իրանական գազի գինը թանկ է։ Ընդհակառակը, իրանական գազը կարող է Հայաստան հասնել համեմատաբար էժան գներով։

Տես ➧ էջ 3

Բյուջետային աշխատակիցներից գանձվող պարտադիր սոցապ վճարների շեմն իջեցվելու է

Խորհրդարանական մեծամասնությունը բնդդիմացավ կառավարության տեսակետին

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

Պատգամավոր Յուրա Սանոսյանի հավաստմամբ «Պոլիվինիլացետատ» գործարանում քաղմաթիվ աշխատողներ ազատվել են աշխատանքից այն պատճառով, որ գործարանը հնարավորություններ չի գտնում վճարել պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարները։ Ինչպես հիշում ենք, նույն խորհրդարանը կառավարության ներկայացմամբ պարտադիր սոցապ վճարների նվազագույն շեմը 2500 դրամից բարձրացրեց մինչեւ 5 հազարի, որի նպատակն էր անշեղորեն մեծացնել կենսաթոշակային ֆոնդի մուտքերը։ Արդյոք դրանք աճեցի՞ն, կարծիքները միարժեք չեն. կառավարության ներկայացուցիչ, ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի փոխնախարար Գագիկ Արզումանյանի ներկայացրած տվյալներով ֆոնդի եկամուտները նվազագույն շեմի բարձրացումից հետո աճել են մինչեւ մոտ 3 մլրդ դրամով։ Մինչդեռ շատերը, ինչպես խորհրդարանում, այնպես էլ նրանից դուրս, այդ տեսակետը կիսել չեն կարող։ Սերգո Երիցյան. «Խոսքը վերաբերվում է այն բնագավառներին, որոնք առնչվում են գիտության, կրթության, առողջապահության սոցիալական համակարգին։ Այսինքն՝ բյուջետային բնագավառները, որոնց 5000-ի դրույքի սահմանումը լուրջ հարված է հասցրել, եւ նրանք շատ պարզ լուծումների են գնացել. կրճատել են աշխատողների թվաքանակը, որը բերել է համապատասխան սոցիալական վճարների կրճատմանը կամ նախկին մակարդակի պահպանմանը։

Տես ➧ էջ 2

ՎԵՐՋԱՊԵՍ

Ջորջ Բուշ կրտսերը ԱՄՆ նոր նախագահ

Թուրքական մամուլը ողջունում է Բուշի հաղթանակը

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 14 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Դեկտեմբերի 13-ին, տեղական ժամանակով ժամը 21.00-ին (Երեւանի ժամանակով դեկտեմբերի 14-ին, ժամը 06.00) Դեմոկրատական կուսակցությունից ԱՄՆ նախագահության թեկնածու Ալբերտ Գորը իր հատուկ ուղերձը հղեց ազգին՝ ընդունելով իր պարտությունը նախագահական ընտրություններում։ Դրանից անմիջապես հետո Գորը հեռախոսով շնորհավորել է Ջորջ Բուշ Կրտսերին նախագահական ընտրություններում հաղթանակի կապակցությամբ։ «Ռոյթեր» գործակալության տեղեկատվության համաձայն, Բուշը եւ Գորը պայմանավորվել են անձնական հանդիպման մասին, որը կկայանա դեկտեմբերի 19-ին Վաշինգտոնում։

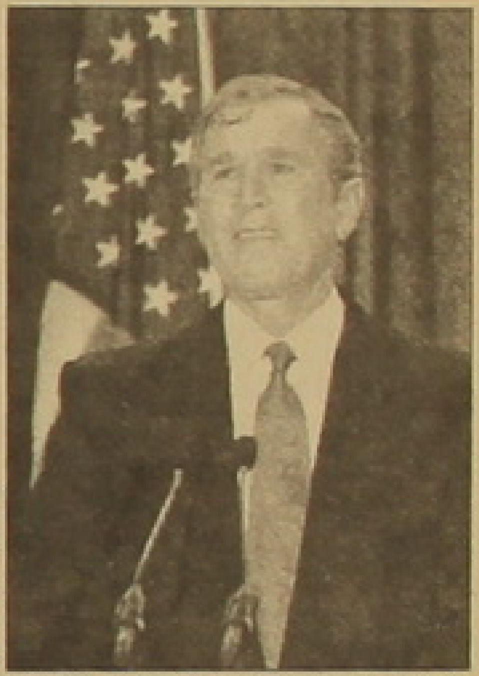

Դեկտեմբերի 14-ին Վաշինգտոնում կկայանա Բիլ Քլինթոնի վարչակազմից նախագահական ընտրություններում հաղթանակած Ջորջ Բուշ Կրտսերի վարչակազմին իշխանության պաշտոնական փոխանցումը նշանավորող կարճ արարողություն։ Ընտրություններում հաղթանակած ԱՄՆ փոխնախագահի թեկնածու, ԱՄՆ պաշտպանության նախկին նախարար Ռիչարդ Չեյնին հանդիսավորապես կհանձնվեն Վաշինգտոնի կենտրոնում օրգտեխնիկայով հանդերձված պետական հաստատությունների բանալիները։ Այստեղ են տեղավորվելու Բուշի շտաբի աշխատակիցներն ու ներկայացուցիչները, որոնք պատասխանատու են լինելու իշխանության փոխանցման գործընթացի, Բուշ-Չեյնի ապագա վարչակազմի համար կադրերի ընտրության եւ ԱՄՆ նոր նախագահի պաշտոնակալության նախապատրաստության համար։

Մյուս կողմից, «Հյուրիեթ» օրաթերթը գրում է ԱՄՆ նորընտիր նախագահ Բուշի թուրքասիրական զգացումների մասին։ Ըստ թերթի, Տեխասի նահանգում ընտրողների հետ հանդիպման ժամանակ Ջորջ Բուշը պատասխանելով Հայոց ցեղասպանությանը վերաբերվող հարցադրմանը նշել է. «ԱՄՆ-ը առանց Թուրքիայի չի կարող գործել։ Թուրքիան ԱՄՆ բարեկամն է ու դաշնակիցը։

Ըստ թերթի, Բուշի մերձավորներից մեկը հանդիպելով թուրքական համայնքի ներկայացուցիչների հետ նշել է. «Մենք Թուրքիայի կողքին ենք։ Ամենեւին մի անհանգստացեք»։

«Հյուրիեթը» վկայակոչելով Վաշինգտոնյան աղբյուրները, գրում է, որ թուրք-ամերիկյան ռազմավարական համագործակցությունը նոր նախագահի օրոք խորանալու է, իսկ Քլինթոնյան վարչակազմի տարիներին պատահող որոշակի անախորժությունները կապված մարդու իրավունքների եւ զենքի վաճառքի հարցերի հետ՝ կնվազեն։ Թերթը կանխատեսում է նաեւ, որ ԱՄՆ պետքարտուղարի պաշտոնը կստանձնի ԱՄՆ զինված ուժերի Գլխավոր շտաբի նախկին պետ Քոլին Փաուելը։ Վերջինս հայտնի է իր թուրքասիրությամբ եւ Թուրքիայի նախկին նախագահ Սուլեյման Դեմիրելի մերձավորներից է։

Երկրաշարժ Վրաստան-Հայաստան սահմանային գոտում

Երեկ, դեկտեմբերի 14-ին, տեղական ժամանակով ժամը 19:45-ին Վրաստան-Հայաստան սահմանային գոտում տեղի է ունեցել երկրաշարժ։ Էպիկենտրոնը գտնվում է Նոյեմբերյան քաղաքից 20 կմ դեպի հյուսիս։ Ուժգնությունը էպիկենտրոնում կազմել է 5 բալ։ Զոհերի եւ ավերածությունների մասին առայժմ տեղեկություններ չկան։

ՄՊԱԾ

Պուտինը Կաստրոյին հրավիրել է Մոսկվա

ՄՈՍԿՎԱ, 14 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Դեկտեմբերի 14-ին սկսվեց ՌԴ նախագահ Վ. Պուտինի այցը Կուբա։ Օդանավակայանում ռուսական ղեկավարին դիմավորել են Կուբայի նախագահ Ֆիդել Կաստրոն, այլ պաշտոնական անձինք։ Երկու պետությունների ղեկավարների առաջին զրույցը կայացել է ավտոմեքենայում Պուտինի նստավայրի ճանապարհին։ Ինչպես հաղորդում են ռուսական լրատվամիջոցները, Կուբայի առաջնորդի հետ իր առաջին զրույցի ժամանակ նախագահ Վլադիմիր Պուտինը պաշտոնապես հրավիրել է Ֆիդել Կաստրոյին այցելել Մոսկվա։ Կաստրոյի Ռուսաստան ժամանելու հնարավոր ժամկետները առայժմ չեն հաղորդվում, սակայն հայտնի է, որ Կուբայի առաջնորդը ընդունել է Ռուսաստանի նախագահի հրավերը։

ԲԱՆԱԿ

ՊՆ ներկայացուցիչը բացառում է հիվանդներին զորակոչելը

Ըստ «Զինվորի մայր» կազմակերպության՝ բողոքների 95 տոկոսն այդ թեմայով է

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

«Զինվորի մայր» կազմակերպության նախագահ Գրետա Միրզոյանի՝ առաջարկով ՀՀ նախագահին առընթեր մարդու իրավունքների հարցերի հանձնաժողովը դեկտեմբերի 14-ին նիստի օրակարգ էր մտցրել հիվանդ երիտասարդներին բանակ զորակոչելու հարցը։ Տկն Միրզոյանը, որը նաեւ հանձնաժողովի անդամ է՝ հարցի քննարկումը հիմնավորեց կազմակերպությանն ուղղված դիմում-բողոքների խանակով, որոնց 95 տոկոսը վերաբերում է զորակոչի ոչ ենթականերին զորակոչելուն եւ մի փոքր մասը՝ ռեալ կան գործերին։

Տկն Միրզոյանն ինչ-որ տեղ բնական էր համարում զինծառայողների ծնողների այսօրինակ բողոքները՝ նկատի ունենալով, որ ներկայիս զորակոչիկը հասունացել է պատերազմական, ցրտի ու խավարի շրջանում, եւ սթրեսն իր դրոշմն է թողել նրանց վրա։ Ճիշտ չի համարում, երբ ծնողները դպրոցական տարիքից նկատելով երեխայի հիվանդությունը, հետեւողական չեն լինում ոչ ամբողջական բուժման հարցում, ոչ էլ փաստաթղթերի օրինական ձեւակերպմանն են հետեւում, որի պատճառով հետագայում խնդիրներ են ունենում։ Զինապարտության մասին օրենքում զինակոչի ոչ ենթակաների հիվանդությունների դասակարգում է արված, որից օգտվում են եւ բժիշկները, եւ «սիմուլյանտ» ծնողները երեխային չեն բուժում, որպեսզի այդ կետերից մեկին համապատասխանի։

Տես ➧ էջ 3

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՆԻՍՏ

Մասնավորեցման ձեւ օրենքով չի պարտադրվի

Իսկ «Ստուգումների մասին» օրենքում փոփոխություն է առաջարկվում

Կառավարության նիստում երեկ հաստատվեց 2001-2003 թթ. սեփականաշնորհման ծրագիրը, որը նախկինում եւս քննարկվել էր, սակայն բազմաթիվ առարկությունների պատճառով չէր ընդունվել: Այս ծրագրում այդ առարկությունները, ըստ ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարար Դավիթ Վարդանյանի, նկատի են առնվել: Ծրագրում ընդգրկված է 931 օբյեկտ, որոնց մեծ մասն արդյունաբերական ձեռնարկություններ են: Դրանց զգալի մասը (709 օբյեկտ) փոխանցվել է նախկին 1998-2000 թթ. սեփականաշնորհման ծրագրից: Նախկին ծրագրից փոխանցվածների շարքում են այնպիսի խոշոր ձեռնարկություններ, ինչպիսիք են «Մարսը», «Հայէլեկտրամեքենան», «Դողագործը» եւ ուրիշներ: Նոր ծրագրից հանվել է 210 օբյեկտ, այդ թվում ռազմարդյունաբերական համալիրի մի քանի ձեռնարկություններ (օրինակ, Մերգելյանի անվան ՄՄԳՀԻ-ն): Սակայն այս փաստաթղթի կարեւոր փոփոխությունը վերաբերում է մասնավորեցման ձեւին: Ի պատասխան «Ազգի» հարցին, թե դարձյալ օրենքում պարտադրվելու է, մեղմ ասած, իրենց չարդարացրած բաժնետոմսերի ազատ բաժանորդագրության (ԲԱԲ) սկզբունքը, նախարարը նշեց, որ այդ ձեւը այլեւս օրենքով չի պարտադրվելու: Ըստ նախարարի, ավելի շատ կիրառվելու է մրցութային ձեւը, իսկ օրենքում պարզապես գրվելու է «մասնավորեցում»: Նախարարը հույս հայտնեց նաեւ, որ ծրագիրն ամբողջությամբ ԱԺ-ում լուրջ դիմադրության չի հանդիպի, բայց առանձին օբյեկտների (ակնաբուժական, մանկական կլինիկական հիվանդանոցներ, Սեւան-Հրազդան, Որոտան կասկադներ եւ այլն) վերաբերյալ կարող են վեճեր լինել: 2001-2003 թթ. ծրագրում ընդգրկված է նաեւ «Զվարթնոց» օդանավակայանը: Դավիթ Վարդանյանն այս առումով նշեց, որ կառավարման հանձնելն ըստ օրենքի նույնպես սեփականաշնորհման ձեւ է: Այդ պատճառով էլ այն ընդգրկվել է ծրագրում:

Կառավարության կողմից երեկ ընդունվել է նաեւ «Ստուգումների մասին» օրենքում փոփոխությունը, որի անհրաժեշտության մասին դեռեւս պետեկամուտների նախկին նախարարը մի քանի անգամ նշել էր: Գագիկ Պողոսյանը չհասցրեց իր պաշտոնում «գոյատեւել» մինչ այս լրացման ընդունումը: Պետեկամուտների նոր նախարարին առայժմ դա հաջողվեց կառավարության մակարդակով: Մինչդեռ լուրջ պայքարը սպասվում է Ազգային ժողովում: Խոսքը ստուգումը սկսելուց 3 աշխատանքային օր առաջ տնտեսվարող սուբյեկտի ղեկավարին տեղեկացնելու դրույթի մասին է: Ըստ օրենքի 3-րդ հոդվածի 3-րդ ենթակետի զգուշացումը չի տարածվում հարկային մարմինների կողմից ակցիզային դրոշմանիշերի եւ հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների ճշտության ստուգման դեպքերին: Իսկ ըստ պետեկամուտների նախարարության առաջարկած փոփոխության զգուշացումը չի տարածվելու ընդհանրապես բոլոր հարկային պարտավորությունների կատարման ստուգման դեպքերի վրա: Անդրանիկ Մանուկյանը պարզաբանեց, որ վերոնշյալ 3 օրում բոլոր ստվերային եկամուտները եւ այլ կեղծիքները հասցնում են թաքցնել կամ «լվանալ»: Այս փոփոխությունը, ըստ նախարարի, չի կարող բերել կամայականությունների, քանզի միայն նախարարի հանձնարարությամբ հարկային տեսուչն իրավունք կունենա ստուգման նպատակով մտնել որեւէ օբյեկտ:

Առողջապահության ոլորտում երեկ ընդունվեց որոշում գյուղական վայրերում այսպես կոչված ընտանեկան բժիշկներին եկող տարվա առաջին եռամսյակում մոտ 100 շտապօգնության մեքենաների հատկացման մասին: Առողջապահության նախարար Արարատ Մկրտչյանը լրագրողներին հայտնեց նաեւ, որ ոլորտում 1997 թ.-ից կուտակված 5,5 մլրդ դրամ պարտքը 2001 թ.-ին բյուջեի կատարմանը զուգահեռ աստիճանաբար կմարվի:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԵՂԵԼՈՒՅԹ

Գործ եւ արժանապատվություն

«Կարեն Դեմիրճյան» հիմնադրամ

Երեկ ԳԱ դահլիճում կայացավ «Կարեն Դեմիրճյան» բարեգործական հիմնադրամի եւ եռալեզու (հայերեն, ռուսերեն, անգլերեն) գրքի շնորհանդեսը: Միջոցառումը բացեց եւ Կարեն Դեմիրճյանի վառ ու անզուգական կերպարը այնպիսին, ինչպիսին նրան գիտեին եւ ճանաչել են ժամանակակիցները, ներկայացրեց ակադեմիկոս Ֆադեյ Սարգսյանը՝ ներկաների հետ մեկ րոպե լռությամբ հարգելով հոկտեմբերի 27-ին զոհվածների հիշատակը:

Կարեն Դեմիրճյան քաղաքագետի, գործչի, քաղաքացու, հայրենասերի մասին ոչ միայն գրքեր են գրվում, այլեւ շատ շուտով կառավարության աջակցությամբ կբացվի թանգարան, որտեղ կպահվեն ու սերունդներին կհանձնվեն Կ. Դեմիրճյանի թողած ժառանգությունը, այն բոլոր մասունքները, որոնք տրամադրում է ազգաբնակչությունը, որն էլ հիմք է հանդիսացել հիմնադրամի ու թանգարանի ստեղծման գաղափարին, նշեց իր ելույթում հանգուցյալ պետական գործչի այրին՝ տիկին Ռիմա Դեմիրճյանը: Հանրահայտ ճշմարտություն է՝ մեզ կրթում ու դաստիարակում են ոչ միայն կյանքը, այլեւ մեր կողքին ապրող լավագույն անձինք, իմաստուն մարդիկ, որոնցից էր նաեւ Կարեն Դեմիրճյանը: Ահա այսպիսի ու էլ ավելի բնութագրող ու հիշարժան ելույթներ ունեցան Ս. Կապուտիկյանը, Ս. Նավասարդյանը, Ֆ. Առաքելյանը, Ռ. Լեւոնյանը, Մայր աթոռից՝ Արսեն արք. Բերբերյանը, Ա. Իսոյանը եւ Ստեփան Դեմիրճյանը, որն էլ հատկապես նշեց, որ այն ամենը, ինչը հնարավոր չեղավ իրականացնել Կ. Դեմիրճյանին, միանշանակ կիրականացնի հիմնադրամը՝ խոսքը գործի վերածելով: Հիմնադրամն իր նպատակային ծրագրում չի մոռացել նաեւ հատուկ կրթաթոշակի եւ լավագույն լրագրողական հրատարակման ամենամյա մրցանակ: Միջոցառման մասնակիցները՝ բազմաթիվ ղեկավար այրեր, մտավորականներ, հյուրեր եւ Կարեն Դեմիրճյանին ճանաչողներ ու սիրողներ, միջոցառումից հետո այցելեցին պանթեոն ու թարմ ծաղիկներով զարդարեցին Կարեն Դեմիրճյանի շիրիմը ու խնկարկեցին նրա հոգու հանգստության համար:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Ո՞ւմ «ականջներն է ձգելու» Արմեն Խաչատրյանը

Խորհրդարանը հայտնվել է... բլոկադայի մեջ

Այստեղ են ասել. «Փոս փորողն իր փոսը կընկնի»: Երեկ Ազգային ժողովը զրկվել էր ինչպես կառավարական, այնպես էլ քաղաքային հեռախոսակապից չըժգոհել: Այդ պահին անջատվել էր նաեւ խորհրդարանի ջրամատակարարումը, առավել հուսահատության մատնելով պատգամավորներին:

[illegible] կառավարությունը պարտքի դիմաց գումարները Արմենտելին չի փոխանցել, իսկ վերջինս, ինչպես շարքային անպարտեխիղճ բաժանորդի, անջատել է բոլոր հեռախոսները: ԱԺ նախագահ Արմեն Խաչատրյանն ստեղծված իրավիճակն ազգային անվտանգությանն սպառնացող քայլ համարեց եւ խորհրդարանականներին կոչ էր անում համախմբված տալ համարժեք քաղաքական գնահատական: Ավելին, նա ոչ ավել, ոչ պակաս անհրաժեշտություն գտավ... չգիտես ում «ականջները ձգելու»: Բայց ո՞ւմ, թերեւս պրն Խաչատրյանն ինքն էլ չգիտի: Արմենտելի՞, որ հանդիսանում է Հանրապետության հեռախոսակապի միանձնյա սեփականատերը, որն իր շահերից ելնելով իրավունք ունի եւ պետք է միարժեքորեն վերաբերվեր իր բոլոր բաժանորդներին, թե՞ հենց խորհրդարանին, որ երկու ձեռքով ոլորտն ամբողջովին մեկ ընկերության տրամադրեց:

Չգիտես ինչու, մեղքը բարդելով գանձապետի վրա, ԱԺ ֆինանսավարկային հանձնաժողովի նախագահի տեղակալն էլ՝ Մանվել Բադեյանը, իբր թե բոլորի ուշադրությունը կատարվող փաստին հրավիրելու նպատակով, որոշեց բոյկոտել... իր ելույթը՝ մինչեւ գանձապետը հրաժարական չտա: Արմեն Խաչատրյանն էլ նշեց, որ գանձապետից միայն պետն է մնացել: Ընդ որում, ինչպես հայտնի դարձավ, անջատված էր նաեւ «խեղճ» գանձապետի հեռախոսը եւս: Շեշտելով, որ ԱԺ-ում 420 հեռախոս կա, իսկ նորմալ աշխատանքների համար բավական է նույնիսկ դրա կեսը, Խաչատուր Սուքիասյանը խորհուրդ տվեց ընդհանրապես վերանայել ԱԺ ծախսերը, այդ թվում նաեւ տարբեր նպատակային ու աննպատակ ուղեւորությունները եւ ոչ

Չնայած օրվա վերջում տեղեկացվեց, թե գումարի փոխանցումը կառավարությունն արդեն կատարել է, եւ առավոտյան կմիացվեն ԱԺ հեռախոսահամարները, նախադեպն արդեն խոսում է, եթե անգամ դա ազգային անվտանգության խնդիր է:

Գ. Ա.

Բյուջետային աշխատակիցներից գանձվող պարտադիր սոցապ վճարների շեմն իջեցվելու է

Սկիզբը էջ 1

Արդյոք հաշվի առնո՞ւմ է կառավարությունը, թե այն մարդը, որը գործազուրկ դարձավ, բնականաբար, ստվերային աշխատելով տվյալ հիմնարկում, դիմելու է գործազրկության կենտրոն եւ այնտեղից է գումար ստանալու գործազրկության նպաստի հետ: Նշվեց, թե իբր ավելացել են մուծումների քանակը: Ես վստահ չեմ, պարզապես աշխատավարձերի, վարչարարական մեթոդներով հարկային ճնշումն է ուժեղացվել: Ես կարծում եմ, թե անկեղծ խոստովանություններ եմ լսել այդ բնագավառի ղեկավարներից, որոնք նշում են, թե օրենքի ընդունումից հետո ֆոնդում ոչինչ չի ավելացել»:

Կառավարության կողմից խորհրդարանին ներկայացված հարկային բարեփոխումների փաթեթով սակայն շեմը չի նվազեցվում: Այդ էր պատճառը, որ մի շարք պատգամավորների նախաձեռնությամբ, որպես այլընտրանքային տարբերակ, քննարկման ներկայացվեց մի օրենսդրական նախաձեռնություն, որով նվազագույն շեմը իջեցվում է մինչեւ 2800 դրամ: Կառավարության տեսակետը օրինագծին բնականաբար բացասական էր, թեեւ Գագիկ Արզումանյանը հավաստիացրեց, որ իրենք պատրաստ են քննարկումների արդյունքում փոխզիջումների գնալ: Ելնելով իր կողմից առաջարկվող տարբերակից, գործադիրը գտնում է, որ իրականում գործազրկությունը խթանելու միտում չի դրսեւորվում, իսկ պետական, բյուջետային բնագավառների կտրվածքով, որոնց մասին հիշատակվեց, իրենք կարող են նաեւ փոխհատուցման կարգով ֆոնդին տրամադրել համապատասխան գումարները: Գործադիրը, սակայն, գոնե նախնական կամ հարկային բարեփոխումների ծրագրի շրջանակներում չի հստակեցնում, թե ինչքան է կազմելու փոխհատուցվող գումարի չափը: Ըստ Սերգո Երիցյանի, խոսքը գնում է 100 մլն դրամի մասին, մինչդեռ կառավարության ներկայացուցչի «Ազգին» տված բացատրությունը բոլորովին հուսադրող չէր: «Գումարները, իհարկե, հաշվարկման ենթակա են, դժվար է այս պահին ասել, սակայն, կառավարությունը պատրաստ է քննարկել եւ երկրորդ ընթերցմամբ ներկայացնել ամենաօպտիմալ տարբերակը»: Պետք է կարծել, թե գործադիրը, նախքան ծրագիրը ներկայացնելը չի հաշվարկել, թե որքա՞ն բյուջետային հիմնարկների համար է նախատեսվում փոխհատուցումը, որքա՞ն աշխատողների եւ դրանից ելնելով որքա՞ն գումարի մասին է խոսքը: Ըստ էության, գրեթե ոչ ոք չի կասկածում, որ փոխհատուցման մասին խոսելը եղել եւ համարվում է անտեղի, քանի որ շատ դեպքերում դրանք պարզապես չեն իրագործվում: Առավելապես, երբ «Պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարների» մասին օրենքում փոփոխությունների ներկայացված տարբերակում դրա իրականացման մեխանիզմների մասին ոչ մի կետ նշված չէ:

Այս, ինչպես նաեւ սոցիալական վճարի նվազագույն շեմի սահմանման շուրջ բուռն քննարկումները մի ամբողջ խորհրդարանական օր պահանջեցին: Մտքերի փոխանակման արդյունքում սեղանին դրվեցին մի քանի առաջարկներ, որոնցից, նշվածներից բացի ուշադրության արժանի էր թերեւս մեկը: Շավարշ Քոչարյան. «Մեր առաջարկն այն էր, որ ցածր աշխատավարձ ունեցողների համար դրույքաչափը պակասեցնել, իսկ բարձրերի համար ավելացնել, որ գումարային առումով վնաս չլինի: Հիմնական փաստարկը, որ բերվում է՝ դա ստվերայնությունն է, իհարկե, որոշ չափով դա կարող է նպաստել, որ գործատուներն իրական աշխատավարձը ցույց տան, բայց միամիտ է մտածել, որ թիվը ֆիքսելով ստվերայնությունը կարելի է վերացնել»: Այս առաջարկն իր գրավչությամբ հանդերձ պրակտիկա, թերեւս չի բռնի, քանի որ խորհրդարանական մեծամասնությունը հայտնեց իր սկզբունքային դիրքորոշումը, որը որոշիչ կարող է լինել, առավել եւս, որ հավանության արժանացավ եւ կառավարության, եւ պատգամավորների մեծ մասի կողմից: Իրենց մոտեցումը «Ազգին» հստակեցրեց «Միասնության» Հանրապետական կուսակցության խորհրդի անդամ Գալուստ Սահակյանը. «Միասնություն» դաշինքը պատրաստվում է կողմ քվեարկել, եթե մեր առաջարկած սկզբունքն ընդունվի, որ հինգ հազարի շեմն իջեցվի էականորեն: էականորեն, որպեսզի կարծիք չստեղծվի, թե մի քանի դրամի խնդիր է, այլ պետք է կոնկրետ նստել-հաշվարկել: Խմբակցության մեջ ձեւավորված աշխատանքային խումբը կնպաստի հաշվարկների ճշմարտացի ներկայացմանը: Կոնկրետ թվային արժեք սահմանելը պետք է համապատասխանի, որպեսզի չվնասենք նաեւ սոցիալական վճարներին: Կլինի 2000, 3000, թե 3500, համենայն դեպս, գտնում ենք, որ տեղ կա իջեցնելու»:

Կառավարությունը համաձայնեց մինչեւ երկրորդ ընթերցում այս առաջարկների շրջանակներում ընդառաջել խորհրդարանին, այնպես որ կարելի է հուսալ, որ պարտադիր սոցապ վճարների շեմը կարելի է իջեցնել:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան Ժ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս 562863, AT&T (3742) 151065
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգչային ծառայութիւն / հեռ. 562941, 582483
Apple Macintosh համակարգչային ցանցը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Այն տարին, երբ Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ տարբեր խորհրդարանների բանաձեւը թուրքական հասարակությունում հուզական եւ հակասական ալիք է բարձրացրել, Հայաստանի պարի պետական համույթի հյուրախաղերը Ստամբուլում կարող էին դիտվել առնվազն տարօրինակ: Հյուրախաղերը նախաձեռնել էր հայ-թուրքական գործարարության զարգացման հանձնաժողովը, մասնավորապես նրա թուրքական կողմը: Հայկական կողմի նախագահ, «Ապավեն» բեռնափոխադրումային ընկերության նախագահ Արսեն Ղազարյանը «Ազգի» հետ

«Թուրքերը շոկի մեջ են»

Հայ-թուրքական գործարար հանձնաժողովի համանախագահ Արսեն Ղազարյանի թարմ տպավորությունները Թուրքիայից

Ա. Ղազարյանը. Ստամբուլի առեւտրա-արդյունաբերական պալատի նախագահը. Քահան Սոյաքը:

զրույցում այդ հյուրախաղերի հաջողությունը գնահատեց աննախադեպ հաջող. «Թուրքական կողմի կարծիքով դա կլիներ բարի կամքի դրսեւորում, ժողովուրդների համագործակցությանն ուղղված մի քայլ: Մենք եւս համամիտ էինք եւ ռիսկի դիմելով համաձայնեցինք գնալ աննախադեպ այդ քայլին»:

Բացի հյուրախաղերի կազմակերպումից, Ա. Ղազարյանը ոչ պաշտոնական հանդիպումներ է ունեցել Թուրքիայի մի քանի բարձրաստիճան պաշտոնյաների հետ, գործարար միությունների, հասարակական կազմակերպությունների, նաեւ մի շարք խոշոր ընկերությունների՝ «Ալարկո» եւ «Էնդեմ» հոլդինգների ներկայացուցիչների հետ: Վերջիններս ունեն Հայաստանի հետ աշխատելու նախապես մշակված բիզնես-ծրագրեր եւ սպասում են պետության համաձայնությանը:

«Իմ տպավորությամբ բոլոր այդ կառույցները պետության կողմից ստացել են հրահանգ՝ արագորեն ակտիվացնելու հարաբերությունները Հայաստանի հետ: Այսօր Թուրքիայի հասարակությունը երկատված է: Մի մասը պահանջում է վաղը եւեթ բարելավել հարաբերությունները Հայաստանի հետ, բացել սահմանային դռները, ինտեգրացնել տնտեսությունները, մյուս մասը՝ առավել ազգայնականները, պահանջում են ավելի խիստ պատժամիջոցներ կիրառել Հայաստանի նկատմամբ: Այս տարին թուրքերը շոկի մեջ են, բայց չի բացառվում, որ շոկային վիճակից դուրս գալուց հետո նրանք ընդունեն հակադարձ որոշում: Թե մոտակա 1-2 ամսում ի՞նչ բյուրեղացում կստանան այսօրվա տրամադրությունները, ժամանակը ցույց կտա»:

Հիշեցնենք, որ այսօր, առավել քան երբեւէ, շրջանառվում է այն կարծիքը, թե Թուրքիան ունի մեծ դերակատարություն տարածաշրջանի տնտեսական զարգացման գործում եւ Արցախի հարցի լուծումը հայ-թուրքական տնտեսական հարաբերությունների հետ պետք է կապել: Ամենավառ օրինակը, թերեւս, համանախագահների վերջին այցն էր, նրանց ընտրած ուղին ու մեկնաբանությունները՝ տարածաշրջանի տնտեսական վերակենդանացման գործում Թուրքիայի դերակատարության մասին:

«Թուրքական մի քանի հեռուստաընկերություններին տված հարցազրույցներում, երբ իմ խոսքը հնարավոր չէր աղավաղել, ինչպես մամուլում (մասնավորապես «Հյուրիեթում», որին տված իմ հարցազրույցում մասամբ վատ թարգմանության պատճառով, մասամբ էլ թուրք լրագրողի մեղքով, իմ խոսքում ներկայացվեց այն, ինչ կուզեր լսել թուրքական կողմը) մի քանի անգամ նշել եմ, որ Թուրքիայի նախորդ ղեկավարությունը կատարեց իրենց շահերի տեսանկյունից էական մեծ սխալ, արցախյան հակամարտության մեջ բռնելով խիստ սուբյեկտիվ դիրքորոշում՝ պահպանելով միայն Ադրբեջանի շահերը: Թուրքիան, փաստորեն, չկարողացավ տարածաշրջանում լինել անկախ դիտորդ կամ արբիտր, եւ միանշանակորեն մեր բոլոր հարաբերությունները՝ քաղաքական, դիվանագիտական, տնտեսական, կապեց արցախյան հիմնահարցի լուծման հետ: Ես չեմ ուզում անունները տալ, բայց Թուրքիայի որոշ պետական գործիչներ մեր ոչ պաշտոնական հանդիպումների ժամանակ ուղղակի ընդունեցին այդ սխալը: Նրանք հասկանում են, թե ինչ են կորցրել առաջին հերթին տնտեսական հարաբերությունների առումով, ապա՝ քաղաքական: Թուրքիան այդ քաղաքականությամբ իրեն դրեց թշնամական դիրքերում, բարձրացրեց իր իրավական նախորդների՝ Օսմանյան կայսրության կամ երիտթուրքերի արածը հայերի ենթագիտակցության մեջ»:

Հայ-թուրքական գործարար հանձնաժողովը ստեղծվել է 1995 թ.-ին՝ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի եղբոր գործուն մասնակցությամբ: Թելման Տեր-Պետրոսյանը եւ Արսեն Ղազարյանն այն ժամանակ դարձել էին հայ-թուրքական տնտեսական հարաբերությունների զարգացման առաջամարտիկները:

«Նախորդ իշխանությունը շատ փափուկ քաղաքականություն էր վարում թուրքերի հետ, բայց մեր, գործարարներիս, բոլոր ջանքերը բացարձակ ապարդյուն էին, բոլոր քայլերը մեռմ, դիվանագիտական ժպիտով մերժվում էին: ՀՀ նոր նախագահը ընդունեց հակադարձ քաղաքականություն՝ համարձակ, գուցեեւ շատ վտանգավոր, ցեղասպանության հարցը դարձրեց մեր արտաքին քաղաքականության նախապատվություններից մեկը: Իմ կարծիքով մենք այս ուղին էլ պետք է փորձենք մինչեւ վերջ: Համենայն դեպս այսօր արդեն նկատելի են այդ քաղաքականության դրական արդյունքները: Երեւի թե երբեւէ Թուրքիան այդքան մեծ քաղաքական գործոնի տեղ մեզ չէր դնի»:

Հայ-թուրքական գործարար կապերի ակտիվիստները հաճախ են հայտարարել, որ ՀՀ տնտեսության հետագան էապես կախված է հայ-թուրքական սահմանի բացումից: Պրն Ղազարյանը հինգ տարի անց չի գերագնահատում Թուրքիայի դերն այդ հարցում եւ ունի մի փոքր ոչ ստանդարտ կարծիք.

«Ես որպես երիտասարդ հայ գործարար շատ գոհ եմ, որ 92-ին Թուրքիան իրականացրեց շրջափակումը: Մենք սովորեցինք շրջափակման դաժան պայմաններում տնտեսություն կառուցել, ճանապարհներ գտնել դեպի արտաքին աշխարհ, դարձանք ավելի ճկուն: Մենք այսօր այնքան էլ պետք չենք զգում թուրքական սահմանի բացմամբ թուրքական նավահանգիստներով աշխատելու պահանջը, որքան՝ 92 թ.-ին էր: Իմ կարծիքով, եթե ընդունենք պայմանական միավորներ, տնտեսական կապերի բացակայությունից եթե 50 միավոր կորցնում է Հայաստանը, ապա այդքան էլ, եթե ոչ ավելին, կորցնում է Թուրքիան, հատկապես նրա արեւելյան նահանգները, որոնք էապես թերզարգացած են արեւմտյանի համեմատ: Ճանապարհների բացումը թուրքերի գերխնդիրն է, նաեւ մեր գերխնդիրն է, բայց ոչ քաղաքական ակնհայտ զիջումների հաշվին: Վերջին հաշվով, ես համոզված եմ, որ Արցախն էլ, Հայաստանն էլ, քաղաքական կայունության պայմաններում տնտեսական զարգացում կապահովեն նույնիսկ այս վիճակով: Ճիշտ է, այդ ճանապարհների բացման դեպքում դա արագ ու տեմպով կլինի»:

Հայոց ցեղասպանության հարցում իրենց ոչ ստանդարտ դիրքորոշման համար մի քանի թուրք մտավորականներ իրենց հասարակության մեջ դարձել են «սպիտակ ագռավներ»: Այդ առումով Ա. Ղազարյանն էլ մի փոքր մեր հասարակության համար ոչ ստանդարտ մտածողություն ունի, բայց «սպիտակ ագռավ» լինելու հանգամանքը կարծես թե չի վախեցնում նրան: Նա այն կարծիքին չէ, թե բիզնեսը ազգություն չի ճանաչում: Որպես բիզնեսմեն «Ապավենի» նախագահը որեւէ շահ չունի սահմանների բացումից, քանի որ իր բիզնեսի մեջ Թուրքիայի հետ գործունեությունն ամբողջ ծավալի 0,1 տոկոսն է կազմում:

«Իմ կարծիքով, նույնիսկ միջպետական հարաբերությունների ամենաբարդ պահերին «սպիտակ ագռավներ» պետք են, որպեսզի շարունակական պահեն բոլոր կապերն ու ապահովեն տեղեկատվության փոխանակությունը: Նրանց գործունեության արձագանքները թույլ են տալիս պարզել հակառակ կողմի դիրքորոշումներն ու տրամադրությունները: Ի վերջո, չեմ կարծում, թե ինչ-որ մեկը կարող է ենթադրել, որ որեւէ նորմալ հայ իր ազգային շահը կստորադասի ուրիշ շահերին»:

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ

Մաքսանենգություն Թուրքիա-Երեւան ավտոբուսներով

Դեկտեմբերի 12-ին Թուրքիա-Երեւան ուղեւորատար 2 ավտոբուսների մաքսային զննումից հայտնաբերվել են շուկայական արժեքով ավելի քան 45000 ԱՄՆ դոլար արժողությամբ չհայտարարագրված կենցաղային օգտագործման իրեր, վարագույր եւ հագուստ: Ավտոբուսներից մեկի ուղեւոր Սիլվարդ Բադալյանը Բագրատաշենի մաքսակետում լրացրած մաքսային հայտարարագրի մեջ ոչ մի նշում չի կատարել 2165 մ դեկորատիվ վարագույրի, 134 վերնաշապիկի, 840 զույգ հողաթափերի եւ 1284 զուգագուլպաների մասին: Մյուս ավտոբուսի ուղեւոր Լենա Ֆիլիպովան մաքսային հսկողությունից փորձել է թաքցնել 6577 մ վարագույր եւ 300 կգ պոլիէթիլենային պարկ: Երկու դեպքերն էլ Վանաձորի շրջակայքում բացահայտել են մաքսանենգության դեմ պայքարի վարչության Գուգարքի տարածաշրջանային բաժնի աշխատակիցները:

Ուշադրության է արժանի այն փաստը, որ երկու ավտոբուսն էլ բեռը հայտարարելուց հետո մաքսային զննման են ենթարկել Բագրատաշենի մաքսակետի աշխատակիցները, սակայն խոշոր չափի խախտումները դրանից հետո կատարված կրկնակի զննման արդյունքում միայն հայտնաբերել են մաքսանենգության դեմ պայքարի վարչության աշխատակիցները: Գործով նշանակվել է ծառայողական հետաքննություն, որը կպարզի անհրաժեշտ մանրամասները:

ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԼՐԱՏՎԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ

Իրան-Հայաստան գազատարի կազմակերպչական փաստաթղթերը ստորագրված են

Սկիզբը էջ 1

Իրան-Հայաստան գազատարի կառուցումն առաջին հերթին ունի անգնահատելի ռազմավարական նշանակություն: Հենց այդ կարեւորությամբ է պայմանավորված Եվրամիության, առաջին հերթին Ֆրանսիայի, ինչպես նաեւ Ուկրաինայի, Թուրքմենստանի, այլ երկրների շահագրգռվածությունը: Մեր ամբողջ տարածաշրջանում տեղի են ունենում աշխարհաքաղաքական արմատական փոփոխություններ, որոշ երկրների կշիռը, որ ԱՄՆ քաղաքական շահերի տեսանկյունից ուռճացվել էին, այսօր վերանայվում են: Մասնավորապես Իրանը, որ ավելի քան քսան տարի տնտեսական շրջափակման է ենթարկվել, ունի գազի աստղաբաշխական ծավալներ (աշխարհում երկրորդը Ռուսաստանից հետո): Իրանի գազով լրջորեն հետաքրքրվում է Եվրոպան: Վերջերս Եվրահանձնաժողովի արտաքին կապերի գլխավոր վարչության ներկայացուցիչ Ֆ. Սենսարսան Թեհրանում հայտարարեց. «Եվրահանձնաժողովն աջակցում է Իրան-Հայաստան գազամուղի շինարարության ծրագրին եւ հույս հայտնում, որ մոտ ապագայում իրականություն կդառնա»: Ընդ որում, ինչպես նշեց Ֆ. Բենսարսան, Եվրահանձնաժողովը քննարկում է իրանական գազը Եվրոպա հասցնելու երկու հիմնական խողովակաշար. 1) Իրան-Հայաստան-Վրաստան-Ուկրաինա-Եվրոպա, 2) Իրան-Թուրքիա-Հունաստան: Հասկանալի է, որ Եվրահանձնաժողովի ներկայացուցիչն առավելությունը «հայկական» տարբերակին տալու անուղղակի ակնարկներ արեց. «Եվրամիությունը լուրջ կարեւորություն է տալիս շրջակա միջավայրի պահպանության խնդիրներին եւ հաշվի առնելով, որ Հայաստանը գտնվում է սեյսմակտիվ գոտում, ԵՄ-ը Հայաստանին առաջարկել է քննարկել հայկական ատոմակայանը փակելու հարցը: Իրան-Հայաստան գազատարի շինարարությունը հնարավորություն կտա Հայաստանին հոգալու իր էներգետիկ պահանջները»:

Ստացվում է, Իրան-Հայաստան գազատարը կարող է դառնալ քննարկվող Իրան-Եվրոպա խողովակաշարի մի փոքր հատվածը, որը մեզ համար կարեւորվում է երկու առումներով:

Նախ, մեծանում է Հայաստանի քաղաքական կշիռը տարածաշրջանում: Մենք բոլորս լավ ենք հասկանում, թե ինչպես ԱՄՆ-ը Ադրբեջանի, Վրաստանի եւ Թուրքիայի կշիռը տարածաշրջանում կարեւորելու նպատակով տարիներ շարունակ շահարկեց եւ շահարկում է Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթամուղի կառուցումը: Երկրորդ, որ քիչ կարեւոր չէ, Հայաստանում էժան գազի առկայությունն առաջնային խթան կլինի երկրի ծանր արդյունաբերությունը եւ ընդհանրապես տնտեսությունը զարգացնելու նպատակով: Այնպես որ, Իրան-Հայաստան գազատարի կառուցմամբ առաջին հերթին պետք է շահագրգիռ լինի պաշտոնական Երեւանը:

ՊՆ ներկայացուցիչը բացառում է հիվանդներին զորակոչելը

Սկիզբը էջ 1

Կազմակերպության նախագահի գնահատմամբ՝ պաշտպանության նախարարության հետ աշխատող բժիշկները գիտեն, որ զորակոչիկն առողջ չէ, սակայն վախ են զգում չզորակոչելու պատասխանատվություն ստանձնել, փաստաթղթային ձեւակերպումները ձգձգվում են, որի պատճառով ծնողները սկսում են այլ բաների մասին մտածել: Հետեւանքն այն է լինում, որ զորակոչից կարճ ժամանակ անց ամենաքիչը 10 հոգի զորամասից հոսպիտալ է վերադառնում: Տկն Միրզոյանը հայտնեց նաեւ, որ ծնողները բողոքներով դիմում են պետական կառույցներին, որից հետո կազմակերպությանը, եւ դա հիմք է տալիս ենթադրելու, որ հարցերը լուծում չեն ստանում:

Հանձնաժողովի նախագահ Պարույր Հայրիկյանն ավելացրեց, որ իրենք նույնպես դիմում-բողոքներ են ստացել բարձրացված հարցի վերաբերյալ, սակայն կարծում էին, թե դրանք մասնավոր երեւույթներ են, «պարզվում է գործ ունենք օրինաչափության հետ»:

Քննարկմանը մասնակցելու էին հրավիրվել պաշտպանության նախարարության երկու աշխատակիցներ, որոնցից մեկը՝ ռազմաբժշկական վարչության պետի տեղակալ Գարեգին Հարությունյանը, միանգամից անցավ կտրուկ հերքումների: Նրա ասելով, զորակոչիկներին ստուգում է քաղաքացիական առողջապահությունը, որը զորակոչից առաջ ձեւավորվում է կառավարության որոշմամբ: Հիվանդությունը նկատելու դեպքում ներկայացնում են փորձաքննության, որը դարձյալ քաղաքացիական հիվանդանոցներում է կատարվում: ՊՆ ներկայացուցիչն իր բացատրություններով փորձում էր բացառել հիվանդների զորակոչը, սակայն տկն Միրզոյանի փաստարկված հակադարձումների առջեւ ընկրկեց:

Խուսափելով ստույգ վիճակագրությունից, Գ. Հարությունյանը տեղեկացրեց, որ 300-ից ավելի զինակոչիկներ հավաքակայանում վերջին բժշկական ստուգումն անցնելուց հետո վերադարձվում են փորձաքննության: Նախորդ զորակոչից հետո 5-6 մարդ ետ է ուղարկվել: Նրա ասելով նպատակահարմար չէ հիվանդներին զորակոչելը, որովհետեւ բանակին նրանք թանկ են «նստում»՝ 8-10 տոկոսի մեջ վիրահատության խնդիրներ են առաջանում, որը պետությունն իր վրա է վերցրել: Գրետա Միրզոյանը դրան գումարեց եւս մեկ փաստ. անցած զորակոչից տուբերկուլյոզով քանի՞ հիվանդ է Աբովյան քաղաքի դիսպանսեր տեղափոխվել: Գ. Հարությունյանի ասելով, նրանց թիվը 20-ից չի անցնում, սակայն չհամաձայնեց տկն Միրզոյանի այն պնդմանը, որ զորակոչվում են նաեւ էպիլեպսիայով հիվանդներ:

ՊՆ ռազմաբժշկական վարչության պետի տեղակալի դիրքորոշումը տեսնելով, մարդու իրավունքների հարցերի հանձնաժողովը երեւան հանեց իր պահեստային պաշարները՝ ծնողներից ստացած նույնաբնույթ դիմում-բողոքները: Նրանցից մեկով տեղեկացվում էր, որ որդին օստեոխոնդրոզով հիվանդ է, բայց զինակոչվել է, իսկ մյուսը հայտնում էր, որ ճողվածքի երեք վիրահատությունից հետո, որից երկուսը կատարվել է ծառայության ժամանակ ծեծվելու հետեւանքով, համառորեն չեն զորացրում: Հանձնաժողովը երկու օր առաջ ստացել էր եւս մի դիմում բանակում զինծառայողներից մեկի նկատմամբ կիրառված խոշտանգման մասին: Զինվորը մարմնական ծանր վնասվածքներով տեղափոխվել է հոսպիտալ, սակայն կորցրել է խոսելու եւ գրելու ունակությունը, բացատրություններ չի կարողանում տալ: Զինդատախազությունը քրեական գործ է հարուցել, բայց դեռեւս ձերբակալվածներ չկան: Հանձնաժողովի անդամներին եւ «Զինվորի մայր» կազմակերպությանը դեպքն արդեն հայտնի էր: Նրանք այցելել էին հոսպիտալ ու ՊՆ ներկայացուցիչների աջակցությունն էին ակնկալում զինվորի ապաքինման եւ կատարվածի նկատմամբ հետեւողական լինելու հարցում:

Լույս եւ ստվեր

Գյումրու ժողովրդագրական տխուր պատկերը

Ըստ մասնագիտական մի հետազոտության

Ժողովրդագրական այն բացասական փոփոխությունները, որոնք վերջին տասնամյակում տեղի են ունենում մեր երկրում, առավել սուր դրսեւորումների են հասնում 88-ի աղետի վերքերը չբուժած Գյումրի քաղաքում: Ակներեւ երկրաշարժի շարունակվող հետեւանքների, ընդհանուր սոցիալ-տնտեսական եւ այլ պատճառների հետ մեկտեղ դա պայմանավորված է նաեւ հանրապետության իշխանությունների կողմից վարվող ժողովրդագրական քաղաքականությամբ: Նման կարծիք է արտահայտված ՀՀ ԳԱԱ Շիրակի հայագիտական կենտրոնի գիտաշխատող Արտաշես Բոյաջյանի եւ հնագիտության ու ազգագրության ակադեմիական ինստիտուտի գիտական աշխատող Համլետ Սարգսյանի վերջերս կատարած համատեղ հետազոտության մեջ, որտեղ բազմակողմանի թվային տվյալներով գծվում է Գյումրու 1990-2000 թթ. ժողովրդագրական իրավիճակի առկա պատկերը:

Այսօր բավականին բարդ խնդիր է հանրապետության որեւէ քաղաքի, առավել եւս Գյումրու բնակչության իրական թվաքանակը որոշելը: Ըստ շրջանառված տվյալների, 1988 թվականին, մինչ ավերիչ երկրաշարժը, հանրապետության երկրորդ քաղաքում բնակվում էր ավելի քան 230 հազար մարդ: 1990 թ. Գյումրու հաշվողական կենտրոնի (վիճակագրության) տվյալներով, քաղաքն ուներ մոտ 200,3 հազար բնակիչ: Վերլուծաբար համադրելով ու գնահատելով քաղաքային հաշվողական, սոցծառայության կենտրոնների, «Հյուսիսային էլեկտրացանց» ՊՓԲԸ եւ քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման բաժնի համապատասխան տվյալները, հետազոտության հեղինակները մասնավորապես հաշվարկել են, որ ներկայումս Գյումրիում առկա բնակչության թիվը կազմում է 130-135 հազար մարդ: Անցած տասը տարիների ընթացքում բնակչության թվաքանակի նման կտրուկ նվազումը բացատրվում է զանգվածային արտագաղթով: Ըստ բերված տվյալների, արտագաղթողների մոտ 80 տոկոսը կազմում են առավել ակտիվ աշխատունակ տարիքի տղամարդիկ, որոնց մեծ մասը մեկնում է աշխատանք փնտրելու:

Բնակչության թվաքանակի փոփոխության վրա ազդող մյուս հայտնի գործոններից են ծնելիությունը, մահացությունը, դրանց տարբերությամբ պայմանավորված բնական աճը եւ այլն: 1990-99 թթ. Գյումրիում արձանագրվել է ծնելիության կտրուկ նվազում: Եթե 1990 թ. քաղաքում ծնվել է 4334 երեխա, ապա 1999-ին՝ 1816 կամ 2,4 անգամ պակաս: Ծնելիության մակարդակի կտրուկ անկումը պայմանավորվում է նաեւ ամուսնական տարիքի երիտասարդների զանգվածային արտագաղթով ու ամուսնական տարիքի աղջիկների թվի նվազմամբ, որի հետեւանքով պակասել է ամուսնությունների թիվը: 1990 թ. 1857-ի դիմաց անցյալ տարի գրանցվել է 747 ամուսնություն, այսինքն 2,5 անգամ պակաս:

Ծնելիության ցուցանիշներին հակառակ, վերջին տասնամյակի ընթացքում քաղաքում նկատվում է մահացության թվաքանակի աստիճանական աճ: 1990 թ. այստեղ մահացածների թիվը 1175 էր, իսկ 1999-ին՝ 1447: Ուսումնասիրության հեղինակները մահացության աճը բացատրում են ոչ միայն սոցիալ-տնտեսական, արժեքային փոփոխություններով, այլեւ քաղաքի բնակչության ծերացման միտումով: Ցնցող է բնակչության բնական աճի թվերի տարբերությունը. համեմատվող առաջին տարվա 3190 մարդուց իջել է մինչեւ... 389: Սա հետազոտողներին հիմք է տվել անելու ոչ պակաս տագնապալի կանխատեսում՝ մոտ ապագայում մահացողների թիվը կգերազանցի ծնվողների թվին:

Վերլուծելով Գյումրու ընտանիքների կազմը, հեղինակները հանգել են այն եզրակացության, որ այստեղ ընտանիքների միջին մեծությունը (մեկ ընտանիքի անդամների միջին թիվը) էական փոփոխություն չի կրել. տատանվում է 3,8-4 մարդու միջեւ: Ուսումնասիրության մոտավոր հաշվարկներով քաղաքում ներկայումս բնակվում է 32-36 հազար ընտանիք: Ընտանիքում երեխաների միջին թիվը կազմում է 1,8-2: Եթե հաշվի առնենք, որ բնական վերարտադրությունը կայունանում է միջինը 2,3 երեխա ունենալու դեպքում, ապա կարելի է ասել, որ Գյումրիում վերարտադրության մակարդակը նորմայից ցածր է:

Ա. Բոյաջյանի եւ Հ. Սարգսյանի գնահատմամբ, ներկայումս ժողովրդագրական իրավիճակը քաղաքում աղետալի է: Ըստ նրանց հաշվարկների, բնակչության բնական աճի 1990 թ. տեմպերը պահպանվելու դեպքում քաղաքի բնակչության թիվը կարող էր կրկնապատկվել 35 տարվա ընթացքում, ապա 1999 թ. բնական աճի տեմպերով դրա համար անհրաժեշտ կլինի մոտ... 700 տարի:

ԳԵՂԱՄ ՄԻՐԶՈՅԱՆ

ՎԱՆԱՁՈՐ

«Պետք է լավը մեր կողքին տեսնենք եւ ըստ արժանվույն գնահատենք»

Անցած կիրակի Վանաձորի պետական տիկնիկային թատրոնում տեղի ունեցավ «Կանակա» ԲԲԸ-ի 10-ամյակին նվիրված հանդիսություն, որին ներկա էին Լոռու մարզի եւ Վանաձորի իշխանությունների, բարեգործական կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ, բազմաթիվ հյուրեր, լրագրողներ: Հրավիրվածները կրում էին «Կանակայի» խորհրդանիշ խաչը:

Ներկաներին ողջունեց ԲԲԸ-ի նախագահ Հայկ Հովիվյանը: Իր օրհնանքի խոսքն ասաց եւ հոբելյանի առթիվ նվեր հանձնեց Գուգարաց թեմի առաջնորդ Սեպուհ եպս. Չուլջյանը:

Միջոցառումը վարում էր Հ. Հովիվյանը՝ համառոտակի ներկայացնելով «Կանակայի» պատմությունը:

Լոռու մարզպետ Հենրիկ Քոչինյանը, շեշտելով ԲԲԸ-ի կառուցած շինությունների բարձր որակն ու միջազգային ճանաչման արժանի լինելը, ասաց. «Մենք հաճախ ենք լավն ուրիշ տեղ փնտրել, սակայն առաջին հերթին պետք է տեսնենք մեր կողքին եւ ըստ արժանվույն գնահատենք»: Մարզպետը պատվոգրեր հանձնեց շինկազմակերպության առաջավոր աշխատողներին:

Ողջույնի խոսք ասացին «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի փոխտնօրեն Սամվել Ենգոյանը, դոկտոր, պրոֆեսոր Միքայել Մելքումյանը, որն իր խոսքում շեշտեց «Կանակայի» միջազգային ճանաչման կարեւորությունը՝ որպես եզակի երեւույթ քաղաքաշինության ասպարեզում:

Վաղուց հոգեւոր մեծ հանդիսություն չէր եղել Վանաձորում: Թաիրովների ամառանոցի երբեմնի կիսավեր շենքն այժմ հառնում է գեղեցիկ եւ ճաշակով ձեւավորված, հարդարված տեսքով, վկայելով, որ Վանաձորում մշակութային մի արժեք [illegible] կործանումից: Գուգարաց թեմի առաջնորդարանի շենքը բարձր որակով վերակառուցել է «Կանական»: Առաջնորդարանի շենքին առանձին շուք է հաղորդում վարպետ Մեհրաբի աղբյուրը, որը վերջերս է տեղադրվել բակում վերականգնված եւ ամբողջական տեսքով:

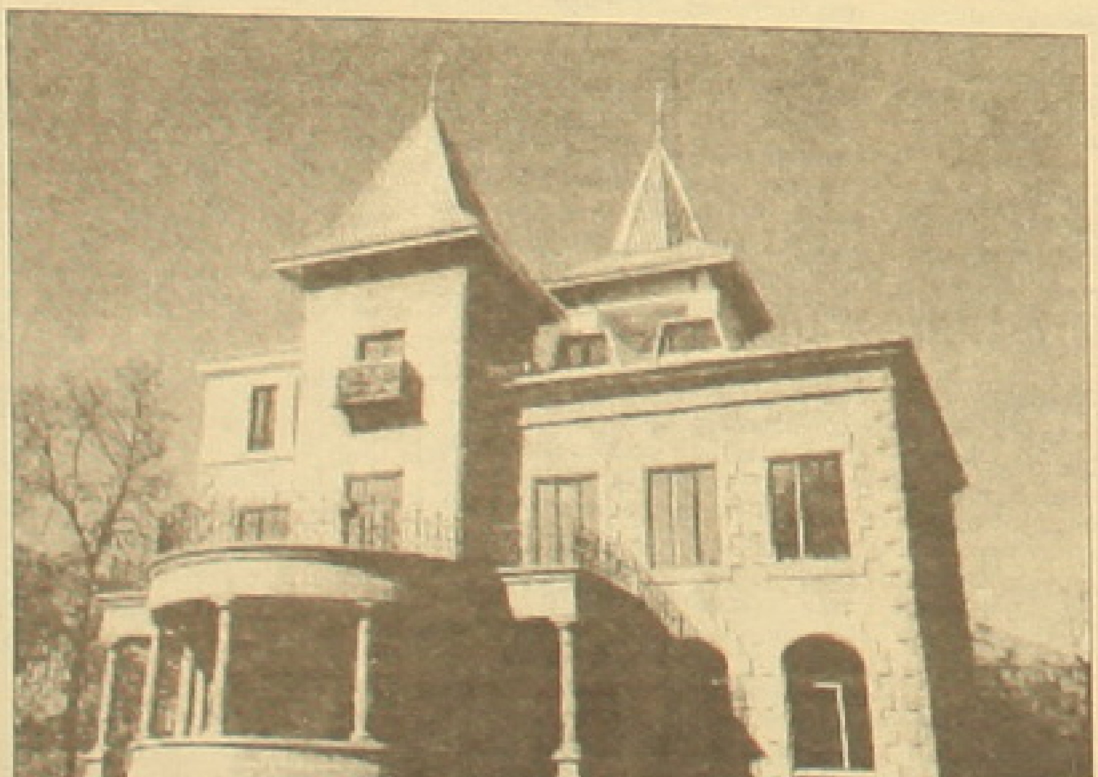

Առաջնորդարանին կից Սուրբ Սարգիս եկեղեցու խաչի օծման արարողությանը ներկա էին հիշյալ բոլոր պաշտոնյաներն ու հյուրերը, հարյուրավոր վանաձորցիներ:

Ավելի քան մեկուկես հարյուրամյակ Վանաձորում նոր եկեղեցու զանգեր չէին ղողանջել (Սուրբ Աստվածածին եկեղեցին, ինչպես նշեց Սեպուհ սրբազանը, կառուցվել է 1836 թ.):

Խաչը օծեց Գուգարաց թեմի հոգեւոր դասը՝ առաջնորդ Սեպուհ եպս. Չուլջյանի գլխավորությամբ. Սուրբ Աստվածածին եկեղեցու հոգեւոր երգչախմբի կատարումների ուղեկցությամբ:

Սուրբ Սարգիս եկեղեցու զանգերի ղողանջների ներքո գմբեթին տեղադրվեց խաչը: Այնուհետեւ տեղի ունեցավ առաջնորդարանի շենքի հանձնման արարողությունը, որին մասնակցելու էր եկել նաեւ ՀՀ արդյունաբերողների եւ գործարարների միության նախագահ Արամ Վարդանյանը: Նա «Կանակային» ուղղված շնորհավորանքի ուղերձը եւ նվերը Հայկ Հովիվյանին հանձնեց նորակառույց առաջնորդարանում, որի համար թանկարժեք նվեր էր բերել նաեւ «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամը:

Իսկ «Կանական» առաջնորդարանին էր նվիրել հյուրասենյակի կահույք: «Ա. Հակոբյան» ՍՊԸ-ի տնօրեն Արթուր Հակոբյանն առաջնորդարանին նվիրեց Կոմիտասի մեծադիր պատկերով մի կտավ, որը խորհրդանշական է, քանզի մեծահարուստ Թաիրովը ժամանակին աջակցել է Կոմիտասին՝ լուծելու ուսման [illegible] հարցը:

Այդ օրը նշանավորվեց նաեւ նրանով, որ Տարոն-4 թաղամասում ամերիկյան Կարմիր խաչի ֆինանսավորմամբ «Կանակայի» կառուցած 64ա շենքում բնակարանամուտ տոնեց 11 ընտանիք:

ՄԱՆՎԵԼ ՄԻԿՈՅԱՆ

ԼՐԱԳՐՈՂԱԿԱՆ ՀԵՏԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՍԱԼԱ-ն մտադրություն է ունեցել ահաբեկել Զիա Բունիաթովին

Երկու ամիս առաջ տարածած տեղեկատվությամբ, «Սնարք» լրատվական գործակալությունը հայտնում էր, որ Ադրբեջանի իրավապահ մարմինները պնդում են, որ 1997 թ. փետրվարի 21-ին սպանված ադրբեջանցի ակադեմիկոս Զիա Բունիաթովին ոչնչացրել է իրանամետ «Հզբոլահը» (տես **«Ազգ»**, 7 նոյեմբերի, 2000 թ., էջ 1): Նույնը հայտնում է, որ սպանվածի որդին՝ Հեյդարը, «տարօրինակ ու անհավանական» է համարում հոր սպանության մեջ «Հզբոլահի» մեղսակցությունը եւ «համոզված է, որ հոր սպանությունը քաղաքական բնույթ է կրում»:

Արխիվային նյութերը ցույց են տալիս, որ Զիա Բունիաթովի հակահայկական պատմագիտական ակտիվ գործունեության համար, Հայաստանի ազատագրության հայ գաղտնի բանակը (ԱՍԱԼԱ) 1989 թ. աշնանը մտադրություն է ունեցել նրան ահաբեկել:

ՀՀ հասարակական եւ քաղաքական կազմակերպությունների փաստաթղթերի կենտրոնական պետական արխիվում (ՀՀ ՀՔԿՓ ԿՊԱ) պահպանվում է մի փաստաթուղթ (ֆոնդ 1, ցուցակ 87, գործ 34, թերթ 51), որը լույս է սփռում այս հարցի վրա:

Փաստաթուղթը Հայկական ԽՍՀ պետական անվտանգության կոմիտեի նախագահ Վալերի Բադամյանցի «Հայկական ԽՍՀ-ում ստեղծված իրավիճակի նկատմամբ Իրանի հայ համայնքի հակազդեցության մասին» վերնագրված զեկուցագիրն է՝ ուղղված Հայաստանի կոմկուսի կենտկոմին: Հ. 1/1961, 6 հոկտեմբեր, 1989 թվականակիր զեկույցը կրում է «գաղտնի» նշումը: Զեկուցագիրը ՀԿԿ ԿԿ մուտքագրվել է հոկտեմբերի 12-ին՝ 5013/C թվահամարի տակ: Փաստաթղթի վերեւի ձախ անկյունում կատարված նշումներից ու ստորագրություններից պարզ է դառնում, որ ՀԿԿ ԿԿ երկրորդ քարտուղար Օլեգ Լոբովը նույն օրն իսկ ծանոթացել է փաստաթղթին եւ հասցեագրել կենտկոմի քարտուղարներից Գալուստ Գալոյանին, որն էլ ամսի 16-ին ծանոթացել է փաստաթղթին եւ վերադարձրել կենտկոմի ընդհանուր բաժին:

Ի՞նչ է ասում փաստաթուղթը:

Իր զեկույցի սկզբում, Հայաստանի ՊԱԿ-ի նախագահը կենտկոմին տեղեկացնում է խորհրդային ղեկավարության՝ Արցախի հարցով քայլերի նկատմամբ իրանահայության հակազդեցության մասին: Հայտնվում է, որ գաղթօջախը դժգոհությամբ է ընդունել ԽՄԿԿ կենտկոմի սեպտեմբերյան պլենումի որոշումներն ու Անդրկովկասի կացության շուրջ Գորբաչովի ելույթի դրույթները: «Համայնքում այն տպավորությունն է ստեղծվել, որ ԽՄԿԿ կենտկոմը ԼՂԻՄ-ի հարցի կարգավորման ռեալ պլան չունի», ասվում է զեկուցագրում: Այսուհանդերձ, խորհրդային ղեկավարության բոլոր քայլերը միանշանակ բացասաբար չեն ընկալվել: Իրանահայերի մեծամասնությունը գոհունակությամբ է ընդունել ԼՂԻՄ հատուկ կառավարման կոմիտեի նախագահ Արկադի Վոլսկու ճառի որոշ թեզերը, ինչպես նաեւ ԽՍՀՄ Գերագույն խորհրդի աշնանային նստաշրջանում Գորբաչովի հայտարարությունը Անդրկովկասում ստեղծված իրադրության մասին:

Այնուհետեւ, Վ. Բադամյանցը զեկուցում է. «Ադրբեջանի կողմից շրջափակման հետ կապված ՀԽՍՀ իրավիճակի սրումը իրանահայության մի մասի մոտ ծայրահեղական տրամադրություններ է առաջացնում: Այսպես, Ադր. ԽՍՀ Գիտությունների ակադեմիայի արեւելագիտության ինստիտուտի տնօրեն Զ. Բունիաթովի Իրան ժամանման նախօրյակին, Իրանի «Հայկական ժողովրդային միության» (ՀԺՄ) ղեկավարությունը քննարկել է Հայաստանի ազատագրության հայ գաղտնի բանակի (ԱՍԱԼԱ) մարտիկների միջոցով նրա նկատմամբ ահաբեկչական գործողություն կատարելու նպատակահարմարության հարցը»- (Գ. Յ.): Սակայն ԱՍԱԼԱ-ի քաղաքական թեւը համարվող Հայկական ժողովրդային շարժման (Իրանում ՀԺՇ-ն գործում է ՀԺՄ անունով) իրանյան ղեկավարությունը ձեռնպահ է մնում Զիա Բունիաթովին ահաբեկելուց՝ հետեւյալ պատճառներով.

- Գաղթօջախում տիրապետում է այն համոզումը, որ հայ-ադրբեջանական առճակատումը լուծվելու է քաղաքական միջոցներով,
- Սպանությունը ծայր աստիճան սրելու է իրադրությունը Անդրկովկասում,
- Խորհրդային ղեկավարությունը կարող է բացասական հակազդեցություն ցույց տալ:

Զեկուցագրից այն տպավորությունն է փոխանցվում, որ Բունիաթովին ահաբեկելու հարցի շուրջ ՀԺՄ ղեկավարության մեջ եղել են սուր վիճաբանություններ սպանության կողմնակիցների ու հակառակորդների միջեւ: Արդյունքում հակադիր տեսակետներ ունեցողները հասնում են կոմպրոմիսի. «Որոշվեց հրաժարվել այդ գործողության իրագործումից, սակայն ՀԺՄ պաշտոնաթերթ «Արաքս» հանդեսի առաջիկա համարում Զ. Բունիաթովի մասին բացասական բնույթի մի մեծ հոդված հրապարակել»:

Սրանով ավարտվում է Վ. Բադամյանցի զեկուցագիրը:

Հարց է, թե ՊԱԿ-ն ինչպե՞ս էր կարողացել տեղեկություն ստանալ ԱՍԱԼԱ-ի նման գաղտնի եւ խստագույն կարգապահությամբ կազմակերպության հավանական գործողության մասին: Փաստ է, սակայն, որ ՀԺՄ-ի «Արաքս» հանդեսում իսկապես լույս տեսան Զ. Բունիաթովի էությունը մերկացնող նյութեր: Այսպես, հանդեսի թիվ 32-33, սեպտեմբեր-հոկտեմբեր 1989 համարի «Դեսից-դենից» լուրերի բաժնում (էջ 15-16) լրատվություն կա ադրբեջանական 18 հոգանոց պատվիրակության Իրան այցելության մասին: Արտատպված են պատվիրակներից ակադեմիկոս Բունիաթովի՝ «Քեյհան» օրաթերթին տված հարցազրույցից հատվածներ: ՊԱԿ-ի զեկուցագրում նշված «ընդարձակ» հոդվածը լույս է տեսնում... 10 ամիս հետո: «Արաքսի» թիվ 37-38-39, օգոստոս, 1990 համարի պարսկերեն բաժնում (էջ 6-8) տպվում է խոստացված հոդվածը:

ԳԵՎՈՐԳ ՅԱԶԸՃՅԱՆ

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Խոշորացույցի տակ Անդրկովկասն է

1700-ամյակին մասնակցության հարցը Բունդեսթագի օրակարգում

Դեկտեմբերի 6-ին Բեռլինում նիստ գումարվեց Բունդեսթագի գերմանական-կովկասյան հանձնախմբի նախագահուհի Քրիստա Լյորխերի (սոցիալ-դեմոկրատ) նախագահությամբ, որին մասնակցեցին անդրկովկասյան երեք հանրապետությունների՝ ԳԴՀ-ում պաշտոնավարող դեսպանները, երկրի արտգործնախարարության պատասխանատուներ: Օրակարգում երեք հարց կար՝ Էքսպոյի փորձառությունը, Հայաստանում քրիստոնեության պետական կրոն հռչակման 1700-ամյակի տոնակատարությունը, փոխադարձ այցելությունների խնդիրը: Երեք դեսպանները խոսեցին իրենց երկրների մասնակցության մասին՝ առանց շրջանցելու ցուցահանդեսի ժամանակ բողոք արթնացրած վիճահարույց հարցերը: (Հիշեցնենք, որ Էքսպոյին Ադրբեջանը ներկայացրել էր մի վահանակ, որը վերնագրված էր «Հայերի ագրեսիայի արդյունքը»: Նկարներում՝ ավերված բնակավայրեր, փախստականներ, երկրի տարածքի 20 տոկոսի կորուստ... Ադրբեջանական կողմի զայրույթն էր հարուցել, որ Հայաստանը իր մեծադիր քարտեզում չէր մոռացել ընդգրկել Ղարաբաղը): Մեզ հետ ունեցած հեռախոսազրույցում խոսելով երկրորդ՝ 1700 տոնակատարության վերաբերյալ պառլամենտական քննարկման մասին, ԳԴՀ-ում ՀՀ դեսպան Աշոտ Ոսկանյանը կարծիք հայտնեց, թե ուրախալի է, որ գերմանացի պատգամավորներն են հարցն իրենց օրակարգում դրել: ՀՀ դեսպանը նախ ներկայացրել է 2001 թ. Հայաստանում ու Գերմանիայում նախատեսված միջոցառումների ծրագիրը: ԳԴՀ արտաքին գերատեսչության պատասխանատուներն ու պատգամավորները ցանկություն են հայտնել, որ գերմանական կողմն ակտիվորեն մասնակցի երկու երկրներում անցկացվելիք տոնակատարություններին:

Անդրադառնալով օրակարգային երրորդ՝ փոխայցերի հարցին, պարոն դեսպանն ասաց, թե հարմար է նկատվել, որ գերմանական պատգամավորական խումբը Հայաստան այցելի սեպտեմբերին՝ տոնակատարությունների գագաթնակետին, իսկ հայաստանյան գործընկերներին էլ հնարավորություն կընձեռվի Գերմանիա այցելել հունիսին, քանի որ ՀՀ դեսպանության, գերմանահայոց առաջնորդարանի, համայնքային տարբեր կազմակերպությունների, ինչպես նաև գերմանացիների կողմից անցկացվելիք միջոցառումների բազմազան ծրագիրը Բեռլինում ակնկալվում է կայացնել այդ ամսին:

Վերջին շրջանում Գերմանիայում իշխող կուսակցությունն ու ընդդիմությունն աճող հետաքրքրություն են ցուցաբերում մեր տարածաշրջանի վերաբերյալ՝ միացյալ Եվրոպայի համար վերջինիս կարևորությունն ընդգծելով, մեր զրույցում մեկնաբանեց ՀՀ դեսպանը: Տեղեկանալով, որ նիստի ընթացքում ներկաներին են բաժանվել տարածաշրջանին վերաբերող վերլուծական փաստաթղթեր, պարոն Ոսկանյանից փորձեցինք պարզել՝ նկատելի՞ էր դրանցում վերաբերմունքի որոշակի փոփոխություն: Ակցենտների փոփոխություն կար, առանց մանրամասնելու ծանուցեց ՀՀ դեսպանը: Նա հաղորդեց նաև, թե հունվարի սկզբին պատրաստվում է տարածաշրջան այցելել Քրիստոնեա-դեմոկրատական կուսակցության փոխնախագահ, ԳԴՀ պաշտպանության նախկին նախարար Ֆոլկեր Ռյուհեն՝ «Ֆրանկֆուրտեր ալգեմայնե» հեղինակավոր թերթի լրագրողներից մեկի ուղեկցությամբ: Առաջին դեպքը չէ, որ գերմանացի քաղաքական գործիչները փորձում են առավելագույն տեղեկատվությունը ստանալ անձամբ տարածաշրջան մեկնելով: Ժամանակին հաղորդել ենք, որ 2000 թ. ապրիլի վերջին-մայիսի սկզբին Բունդեսթագի պատգամավորների մի խումբ հենց այդպիսի նպատակով ժամանեց տարածաշրջան:

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ, Գերմանիա

Զարգացած երկրները խանգարում են «երրորդ աշխարհի» երկրների զարգացմանը

Որքանո՞վ է պատրաստ Հայաստանը համաշխարհային տնտեսության զարգացման հետագա միտումներին ու մարտահրավերներին

Տնտեսական գլոբալիզացիան և ինտեգրացիան ոչ միայն 20-րդ դարավերջի մոդայիկ թեմաներն են, այլև իրողություն, և ուզենք թե չուզենք, ստիպված ենք մեր տնտեսության զարգացման ուղենիշները հարմարեցնել համաշխարհային գործընթացներին: Երկիր մոլորակի վրա տեղի են ունենում բազմաբնույթ գործընթացներ: Որքա՞նով է Հայաստանը պատրաստ դիմակայելու տարբեր իրավիճակներին ու պատասխանելու տարբեր մարտահրավերներին: Ամեն տարի Համաշխարհային բանկը հրապարակում է համաշխարհային տնտեսության մեջ կանխատեսվող միտումների ու զարգացումների վերաբերյալ իր տարեկան զեկույցը և նախանշում ընդհանուր ուղիները թե զարգացած և թե զարգացող երկրների համար: Որևէ երկրի կառավարության համար լավագույն տարբերակը սեփական երկրի զարգացումը համաշխարհային միտումներին ու կանխատեսումներին հարմարեցնելն է: Ինչ վերաբերում է Հայաստանին, ապա ստիպված ենք արձանագրել, որ ՀՀ և ոչ մի կառավարություն չունեցավ մի թիմ, որը հստակ զբաղվեր այդ խնդրով ու մշակեր սեփական զարգացման ուղենիշները, արտաքին տնտեսական քաղաքականությունը՝ համաշխարհային տնտեսական զարգացումների լույսի ներքո: Հայաստանը գրեթե միշտ մնացել է այդ միտումներից հեռու, կողքից ասած՝ խաղից դուրս վիճակում, կամ ինչպես պատկերավոր նշեց մեր էքսպերտներից մեկը, «ամբողջ աշխարհը գնում է դեպի գլոբալիզացիա, իսկ մենք՝ մենք ենք մեր սարերը»:

Իսկ համաշխարհային տնտեսության զարգացման եկող տարվա կանխատեսվող պատկերն այսպիսին է. ՀԲ վերջերս հրապարակած «2001 թվականին զարգացող երկրներն ու տնտեսական աճի գլոբալ հեռանկարները» զեկույցը նշում է, որ հաջորդ 10 տարիներին կանխատեսվում են տնտեսական աճի բարձր ցուցանիշներ Արևելյան Եվրոպայի ու Կենտրոնական Ասիայի երկրներում: Մասնավորապես կանխատեսվում է առևտրի զարգացման 12,5 տոկոսի աճ ամբողջ աշխարհի մակարդակով, որը կլինի ամենաբարձր ցուցանիշը 70-ականներին ծագած առաջին նավթային ճգնաժամից ի վեր: Զեկույցում նշվում է նաև, որ 90-ականներին շատ զարգացող

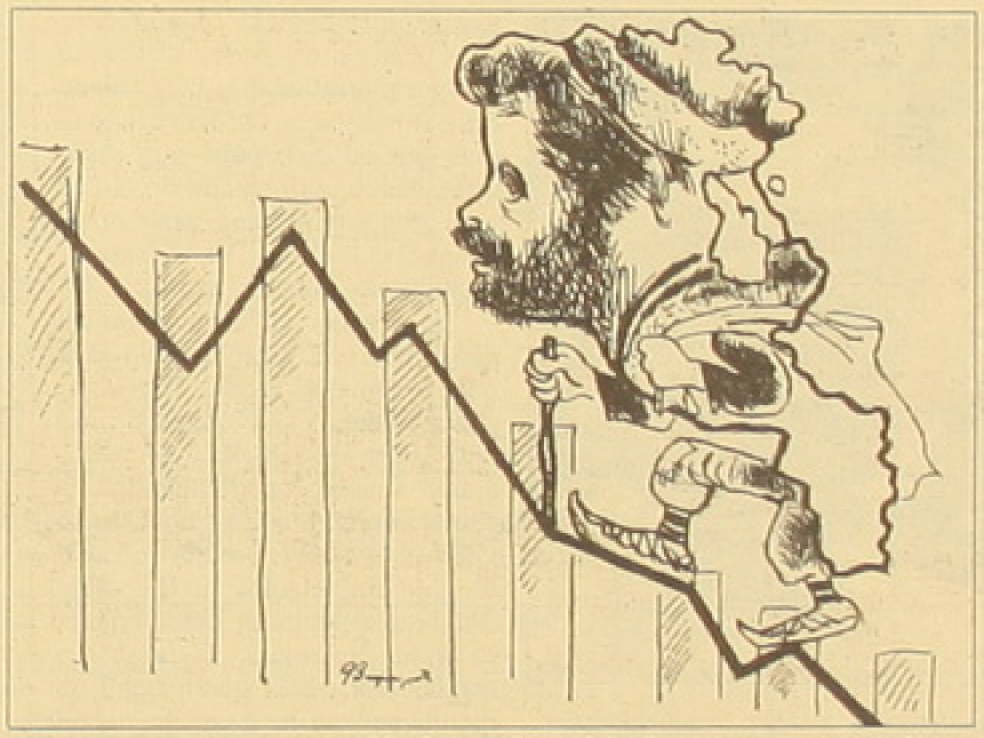

երկրներ հասել են արտահանման ու ՀՆԱ-ի կտրուկ աճի: Արևելյան Եվրոպայի և Կենտրոնական Ասիայի երկրներում սղաճը 4 անգամ նվազել է 1988-90-ականների համեմատ: 2000-2010 թթ.-ին ևս կանխատեսվում է ՀՆԱ-ի միջինը 4,1 տոկոսի աճ, ինչը 90-ականների 1,9 տոկոսի համեմատ բավականին հուսադրող է: Հիշեցնենք, որ թեև սղաճի առումով Հայաստանը ետ մնացող երկրներից չէ, սակայն ՀՆԱ-ի աճի առումով ԱՊՀ-ում վերջից երկրորդ տեղում է, Մոլդովայից առաջ՝ իր 3,9 տոկոս ցուցանիշով:

Ընդհանուր առմամբ զարգացող երկրներում, մասնավորապես Արևելյան Եվրոպայի ու ԱՊՀ, ՀԲ-ն կանխատեսում են տնտեսական աճի ավելի բարձր ցուցանիշներ անցած 10 տարիների համեմատ: Նույն աղբյուրը նշում է նաև, որ համաշխարհային տնտեսության հետագա զարգացումների գործում հսկայական դեր կունենան արտահանման շուկաները, քաղաքական վերածևավորումները Եվրամիության մեջ մտնելու նախապայմանների շրջանակներում, և նավթի ծայրահեղ անկայուն գների փոփոխությունը: Սակայն ՀԲ փորձագետները գտնում են, որ արտահանման շուկաների զարգացմանը զուգահեռ զարգացող երկրների համար լուրջ խնդիր կդառնա զարգացած երկրների շուկա մուտք գործելը: Այդ միտումը շատ է կարևորվում Հայաստանի համար, եթե նկատի ունենանք արտահանմանն ուղղված մեր արդյունաբերության ռազմավարական ծրագիրը, որի իրագործումն արդեն սկսվել է: Այս տարվա ինը ամիսների պաշտոնական թվերով ՀՀ արտահանման աճը կազմել է 22,5 տոկոս, իսկ եկող տարվա համար կառավարությունը կանխատեսում է աճի առավել բարձր տեմպեր: Իհարկե, արտահանմանն ուղղված արդյունաբերության զարգացման ծրագիրը ողջունելի է, սակայն դրա հետ մեկտեղ չպետք է մոռանալ մի շատ կարևոր հանգամանք. զարգացած երկրները, մասնավորապես Մեծ քառյակը կամ Quad կոչված երկրները (Quad նշանակում է քառյակ), որի մեջ մտնում են ԱՄՆ-ը, Կանադան, Եվրամիությունն ու Ճապոնիան, ճիշտ է, ունեն արտահանման միջին մակարդակի սակագներ, բայց նրանց առևտրային արգելանքները մի փոքր ավելի են, քան զարգացող երկրների համանման ցուցանիշները՝ սահմանված արտահանվող ապրանքների շատ տեսակների նկատմամբ: Խնդիրը վերաբերում է հատկապես գյուղվերամշակման մթերքներին (միս, շաքար, կաթ, կաթնամթերք), շոկոլադին, մրգերին ու բանջարեղենին, ինչպես նաև տեքստիլին:

Նշենք նաև, որ ՀԲ վերոհիշյալ զեկույցը միտումները կանխորոշելով տալիս է նաև իր դեղատոմսերը: Արտահանման շուկաների զարգացման առումով ՀԲ դեղատոմսը զարգացող երկրների համար հետևյալն է. տնտեսական աճը կայունացնելու համար զարգացող երկրները պետք է խորացնեն տնտեսական բարեփոխումները, որպեսզի մեծացնեն ներդրողների վստահությունը, ավելացնեն տրանսպորտի, կապի, բանկային համակարգի և այն ծառայությունների արդյունավետությունը, որոնցից մեծապես կախված է արտահանման զարգացումը: Զարգացած երկրներին էլ առաջարկվում է գտնել հնարավորինս ռադիկալ միջոցներ սեփական շուկաները բացելու համար: Միայն այդ դեպքում հնարավոր կլինի ակնկալել մոլորակի ներդաշնակ զարգացումն ու կանխել հարուստ ու աղքատ երկրների հետագա բևեռացումը:

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒՔՈՅԱՆ

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

«Իրանի կրոնական փոքրամասնությունները»

Իոնայի քոլեջի պատմության պրոֆեսոր Ջորջ Բուռնությանը ինտերնետով տարածել է տեղեկություն վերոնշյալ խորագրով աշխատության լույս ընծայման մասին: Հեղինակն է Հարավային Կալիֆոռնիայի համալսարանի քաղաքագիտության օգնական պրոֆեսոր Էլիզ Սանասարյանը, հրատարակիչը՝ Քեմբրիջի համալսարանի հրատարակչությունը:

Աշխատությունը բաղկացած է 19 էջանոց նախաբանից և հիմնական շարադրանքի 228 էջերից:

Գրքում Է. Սանասարյանը ներկայացնում է հայ, ասորի, քաղդեացի, հրեա, զրադաշտական, բահայի և պարսիկ քրիստոնյա համայնքների պատմությունը, շեշտը դնելով 1979 թ. իսլամական հեղափոխությունից հետո նրանց իրավական կարգավիճակի ու փաստական իրավիճակի վրա: Նշվում է, որ հայերը, հրեաներն ու բահայիները կարևոր դեր են խաղացել Իրանի արդիականացման գործում, մասնավորապես երկրից վտարված Մուհամեդ Ռեզա շահի (1941-1979 թթ.) օրոք: Հեղափոխությունից հետո բահայիները վերացվեցին հակաիսլամական արտաքին ուժերի հետ սերտ կապերի պատճառով, հրեաները, հաշվի առնելով Իսրայելի գործոնը, որոշ ճնշումների ենթարկվեցին: Հեղինակը գտնում է, որ Իրանի կրոնական ամենից առանձնաշնորհյալ փոքրամասնությունը Հայ առաքելական եկեղեցին է, որի հովանու տակ է իրանահայության գերակշիռ մեծամասնությունը: Թեև համայնքի հետ առնչված որոշակի հարցեր են ծագել հեղափոխությանը հաջորդող առաջին տարիներին, այսուհանդերձ, համայնքը վայելում է իշխանությունների բարյացակամությունը և վստահությունը: Նշվում է, որ 1980-88 թթ. իրաք-իրանյան պատերազմում իրանահայության մասնակցությունն ու ունեցած զոհերը ամրապնդել են իշխանությունների վստահությունը հայ համայնքի նկատմամբ: Համայնքը ԻԻՀ մեջլիսում (խորհրդարան) մշտապես ներկայացվում է երկու պատգամավորով:

Ջ. Բուռնությանը Է. Սանասարյանի գրքին տալիս է «կարևոր» և «եզակի» որակումներ և հայտնում, որ գիրքը անփոխարինելի աղբյուր է Իրանի ժամանակակից պատմությունը հետազոտողների համար:

ԳԵՎՈՐԳ ՅԱԶԸՃՅԱՆ

ՕՊԵԿ-ը հավանաբար 1 մլն բարելով կնվազեցնի նավթի արտահանումը

Քուվեյթի նավթի նախարար շեյխ Սաուդ Նասեր ալ Սաբահը հինգշաբթի «Ռոյթերին» տված հարցազրույցում ասել է, որ Վիեննայում հունվարի 17-ին կայանալիք նավթ արդյունահանող երկրների կազմակերպության (ՕՊԵԿ) գագաթաժողովում քննարկման հիմնական թեմա կդառնա համաշխարհային շուկա նավթի արտահանման կրճատումների խնդիրը: Նախարարի ասելով՝ ՕՊԵԿ-ը պատրաստ է արտահանումները նվազեցնել օրական 1 մլն բարելով, եթե անհրաժեշտ լինի՝ «ավելի մեծ քանակներով»:

Նավթի համաշխարհային շուկայում նկատվում է գների անկում, իսկ «գարուն-ամառ» սեզոնին, երբ նավթի պահանջարկը համեմատաբար նվազում է, գներն ավելի կիջնեն: Երեկ Լոնդոնի միջազգային բորսայում մեկ բարել նավթը շուրջ 27 դոլար էր:

Վրաստանում ընդունվել է 2001 թ. պետբյուջեի օրենքը

Մեր հյուսիսային հարևանի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակի մասին պատկերացում կազմելու համար բավական է ուշադրություն դարձնել 2001 թ. պետբյուջեի մասին ընդունված օրենքին և Վրաստանի արտաքին պարտքին: Այսպես, բյուջեի ծախսային մասը կազմում է 1 մլրդ 120 մլն 588 հազար լարի (1 լարին շուրջ կես ԱՄՆ դոլարի է հավասար), ընդ որում եկամտային մասը կազմում է ընդամենը 277.6 մլն լարի, դեֆիցիտը՝ 842.9 մլն լարի: Եկամտային մասը քիչ թե շատ ավելացնելու նպատակով Վրաստանի խորհրդարանը մարզական լոտոներից ստացված շահույթները, ինչպես նաև ռուս-վրացական այցագրային կարգի արդյունքում գանձվող գումարներն ուղղելու է պետբյուջե: Վրաստանի արտաքին պարտքն ավելի քան 2 մլրդ դոլար է:

Մասխադովն իրոք վիրավորվել էր

ՄՈՍԿՎԱ, 14 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուսաստանի նախագահի օգնական Սերգեյ Յաստրժեմբսկին այսօր ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակցի հետ զրուցելիս հաստատել է, որ չեչեն անջատականների պարագլուխ Ասլան Մասխադովը նոյեմբերի 7-ին վիրավորվել էր Ալերոյ գյուղի մոտակայքում: Մասխադովի վարորդը և նրա թիկնապահ երկու զոհայիններ սպանվել էին, բայց իրեն՝ Մասխադովին հաջողվել էր թաքնվել, ճողոպրել է նա:

Բացի այդ, Յաստրժեմբսկին հաստատել է ծայրահեղականների շրջանում ազդեցիկ երկու դաշտային հրամանատարների վիրավորվելու մասին տեղեկությունը: Այսպես, Բենոյի շրջանում դարան էր ընկել և վիրավորվել այսպես կոչված «բրիգադային գեներալ» Մահմեդ Համբիևը: Դեկտեմբերի 11-ին վիրավորվել էր հանրապետությունում առավել խորշելի եղուզակներից՝ Ահմադով եղբայրներից մեկը:

ԱԶԳ

Մշակույթ

Բանաստեղծ եւ գեղանկարիչ Արեւշատ Ավագյանը հայտնի ու սիրված անուն է արվեստասերների աշխարհում: Գրական ծածուլում նա հանդես եկավ 60-ական թվականներին, եւ նոր խոսք ասելու, բանաստեղծության ձեւի եւ բովանդակության մեջ նոր երանգներ հայտնաբերելու միտումները ի հայտ եկան առաջին իսկ ստեղծագործություններում: Բանաստեղծությանը զուգահեռ նա հավասար նվիրումով ծառայեց գե-

Բառերի եւ գույնի թարգմանիչը

ղանկարչությանը եւ ստեղծեց ինքնատիպ հնչերանգներով բաբախված զարմանալի մի պատկերասրահ, որը ոչ միայն հիացմունք պատճառեց հայ եւ այլազգի արվեստասերներին, այլեւ նոր ու թարմաշունչ էջով հարստացրեց հայ գեղանկարչության ծաղկաղաշտը:

«Արեւշատ Ավագյանը բացառիկ տաղանդով օժտված գեղանկարիչ է բանաստեղծության մեջ: Հողաբույր ու հողածին նրա պոեզիայում բոլոր առարկաները երկնիոս են: Այդ նույն տպավորությունն եմ ստանում գեղանկարիչ Ավագյանի կտավներից», գրել է անվանի բանաստեղծ Համո Սահյանը: «Նա բանաստեղծ, իմաստասեր ու փիլիսոփա է: Գույների պոեզիայով նա ինձ տանում է գեղեցկության աշխարհը, որտեղ մարդկային հոգին մաքրվում է»: Սա էլ Էդուարդաս Մեժելայտիսի կարծիքն է:

Արեւշատ Ավագյանը ոչ միայն թարմացրեց պոեզիայի ու գեղանկարչության ձեւերը, այլեւ համարձակորեն զարգացրեց, մի նոր աստիճանի բարձրացրեց արվեստի այդ երկու ճյուղերը եւ ստեղծեց ուղղություն, որի սկզբնավորողը եղավ: Նախանձելի աշխատասիրություն դրսեւորեց ոչ միայն արվեստի գործեր ստեղծելու ասպարեզում: «Գառուն» ամսագրում, թե «Ավանգարդում», հեռուստատեսությունում, թե Արարատյան գրական միավորումում աշխատած տարիներին մշտապես եղավ ճշմարիտ ու հիմնավոր ստեղծագործող ուժերի կողքին: Երկար կհիշվեն Երեւանում ու Զվարթնոցի տաճարի մոտ, Վանաձորում, Գյումրիում եւ այլուր կազմակերպված պոեզիայի տոները, հանրապետության տարբեր բնակավայրերում հարյուրավոր անհատական ու միասնական ցուցահանդեսները: Դժվարին այս ժամանակներում նա ծավալուն, արդյունավետ մեծ աշխատանք է տանում նաեւ Մշակույթի ֆոնդում:

1984-86 թթ. Արեւշատը ղեկավարում է Արարատյան գրական միավորումը, որտեղ ընդգրկված էին Էջմիածնում, Աշտարակում, Արմավիրում, Թալինում եւ Մասիսի տարածքներում ապրող ստեղծագործողները: Այն դարձել է գրական ամենաթեժ օջախներից մեկը, ուր պոեզիայի տոները, ցուցահանդեսները, գրքերի քննարկումները, ավագ գրողների հետ հանդիպումները մշտապես անցնում էին բարձր մակարդակով ու հետաքրքրությամբ: Էջմիածնում ապրող գրողների եւ գեղանկարիչների կապը գրող Արեւշատ Ավագյանի հետ շարունակվեց նաեւ հետագա տարիներին, եւ սիրված գրողը ամեն անգամ Էջմիածին այցելելիս, արվեստասերների համար օրը տոնական տեսք է ընդունում, թարմանում է պոեզիայի շունչը, գեղանկարչության երաժշտականությունը:

Այս անգամ բանաստեղծ-գեղանկարչի հետ հանդիպումը տեղի ունեցավ Էջմիածնի Խորեն Տեր-Հարությանի անվան թանգարանի սրահում: Գրող-նկարչի ծննդյան 60-ամյակի առթիվ շնորհավորեցին եւ ստեղծագործությունների մասին անկեղծ ու սրտառուչ խոսքեր ասացին Խաչիկ Մանուկյանն ու Անդրանիկ Տերտերյանը, Էդուարդ Հախվերդյանն ու Վիլիկ Զաքարյանը, նկարիչներ ու գրչընկերներ, որոնք քննարկեցին գեղարվեստական ու գաղափարական այն հատկանիշները, որոնցով հագեցած են արվեստագետի բանաստեղծական ժողովածուներն ու կտավները: Վերջում Արեւշատ Ավագյանը ընթերցեց իր նոր ստեղծագործություններից:

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՏԵՐՏԵՐՅԱՆ

Ավետիք Իսահակյանը... մանկապարտեզում

Ասում են, գրում՝ 2000 թվականը Իսահակյանական տարի է: Բայց... Արդեն մեկ դար է, ինչ հայոց ամեն մի տարին կարող ենք վստահորեն կոչել Թումանյանական, Իսահակյանական, Չարենցյան... Իսկական բանաստեղծները միշտ իրենց ժողովրդի հետ են, նրանք ոչ միայն օր ու տարի, այլ գլխավորը երկիր ու ժողովուրդ ունեն: Միշտ արթուն, իր ժողովրդի մեծի ու փոքրի հետ քայլող Իսահակյանը համերգասրահներ, մշակույթի օջախներ, դպրոցներ, քաղաքներ ու գյուղեր ու հենց հայոց գաղթօջախներ է կանչում իր արյունակիցներին, բազմալեզու իր ընթերցողներին: Իսահակյանը շարունակում է խոսել իր ժողովրդի հետ:

Իսահակյանն այս անգամ հյուր էր փոքրիկներին: Երեւանի «Կենտրոն» թաղապետարանի թիվ 140 մանկապարտեզում (տնօրեն Ֆլորա Մելքոնյան): «Խրճիթ» հրաշք անունը կրող մանկապարտեզի աշխատակիցների, «Ծիլ», «Կոկոն», «Ծաղիկ» խմբերի սաների ուրախությունը փոխանցվել էր հյուրերին ու ծնողներին: «Խրճիթի» ու այդ օրվա հյուրն էր Վարպետի թոռը, բանասիրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր Ավիկ Իսահակյանը: Նրան ջերմորեն են շրջապատում ոչ միայն սաները, այլեւ «Կենտրոնի» կրթության եւ մշակույթի բաժնի պետ Արամ Մանուկյանը, Վարպետի անունը կրող թանգարանի եւ գրադարանի աշխատակիցները, ծնողները:

Իր տեսակի մեջ յուրօրինակ գերեկույթը գրական, թատերական եւ երաժշտական տարրերի հետաքրքիր համադրում-ձուլվածքով, վեր էր սովորականից: Գեղեցիկ բեմականացում էր Վարպետի «Երջանիկ խրճիթը»: Փոքրիկ ասմունքողներ Միլենան, Ազատը, Կարենը, Աննան, Լաուրան, Աստղիկը, բոլորը մանկան անկեղծությամբ, ոգեւորությամբ արտասանեցին հայրենիքին, բնությանը նվիրված բանաստեղծություններ, կատարեցին Վարպետի խոսքերով գրված երգեր: Ազգային գեղեցիկ տարազներով սաները կատարեցին տարբեր պարեր: Հիացնում էին Դավիթը, Ալբերտը, Լիանան, բոլորը: Դաստիարակ Սիմզեր Համբարձումյանը, երաժշտական դաստիարակ Գոհար Վարդանյանը, նվագակցող Արտակը տիկին Ֆլորա Մելքոնյանի ղեկավարությամբ արել էին

հնարավոր ամեն ինչ, որ գոհ մնան ոչ միայն հյուրերը, կատարողները, այլեւ առաջին հերթին գոհացնեն անմահ բանաստեղծին՝ Ավետիք Իսահակյանին: Սրբագործման խնկավետ ժամ էր: Հուզված էին բոլորը: Բանաստեղծի թոռը, որ մեծ քաղաքներում, շքեղ դահլիճներում հաճախ է ներկա եղել Վարպետին նվիրված միջոցառումներին, չէր կարողանում զսպել հուզմունքը. «Իմ պապը, բոլորիս պապը, հենց ձեր պապը, սիրելի փոքրիկներ, ասաց նա, կապրի այնքան, որքան որ կապրեն նրա բանաստեղծությունները հայ մանկան շուրթերին»: Հիշելով իր մանկությունը, Ավիկ Իսահակյանը հետաքրքիր դեպքեր պատմեց, նույնիսկ այն, որ երբ բոլորում էին ճաշելու, միշտ պապիկն է հիշել՝ իսկ ո՞ւր է Ավիկս... «Տատիկս ինձ միշտ գտել է պապիկիս առանձնասենյակում, գրքերի մեծ աշխարհում: Ասես պապիկի ձեռագիր մի էջն էլ ես էի, որ շարժվում էի: Տատիկս կանչում էր՝ արի, Ավիկ ջան, էլի պապիկդ է քեզ հիշում, արի ճաշելու»:

Երեխաների հետ մեծի իր մտերմիկ բառերով խոսեց Արամ Մանուկյանը. «Սիրելի երեխաներ, դուք եք լինելու մեր ազատ ու անկախ Հայաստանի կառուցողներն ու պաշտպանները, վաղվա մեր ապագան՝ վկա այսօրվա ձեր մաքուր, ջինջ ու զուլալ կատարումները... Մեծ Վարպետի՝ Ավետիք Իսահակյանի հետ բարի երթ ձեզ դեպի 21-րդ դար»:

Սուրբ այս պահերն իր մեջ ամփոփած տեսաերիզը Ավիկ Իսահակյանը խոստացավ իր հետ տանել Մոսկվա եւ Ամերիկա, իսկ մեկ օրինակն էլ նվիրել Վարպետի թանգարանին:

ԱՂԱՎՆԻ ՀՐԱՉՅԱՆ

ՆՈՐ ԳՐՔԵՐ

Որպեսզի սողանքի մեջ չընկնենք

Վահրամ Մարտիրոսյանի նոր գիրքը

Զարմանալի մարդ է Վահրամ Մարտիրոսյանը: Իբր թե քիչ էր, որ 1989-ին տպագրել էր «Զգացմունքային նավամասյան», իսկ 1996-ին «Մեղաններին հակված» բանաստեղծական ժողովածուները, 1992-ին հեղինակել «Խնդիրը պահանջում է իմանալ» հեռուստաներկայացումը, հոդվածներ, էսսեներ տպագրել, հեռուստատեսային հաղորդումներ արել, հեռուստատեսային ճանաչված դեմք համարվել, ռուսերենից, ֆրանսերենից եւ հունգարերենից թարգմանություններ արել ու տպագրել, հիմա էլ որոշեց վեպ գրել՝ «Սողանք»: Ոչ միայն գրեց, այլեւ կարողացավ տպագրել մեր երկրի ամենաճանաչված մարդկանցից մեկի՝ Հրանտ Վարդանյանի հովանավորությամբ: Ոչ միայն տպագրեց, այլեւ գինեձոն էլ արեց «Նորք» գրատանը, ուր շատ ու շատ անվանի գրողների, լրագրողների, քաղաքականացված ու քաղաքականությունից հեռու մարդկանց հետ, Հրանտ Վարդանյանի հետ ներկա էր նաեւ Հրանտ Մաթեւոսյանը: Ավելին՝ Վահրամ Մարտիրոսյանի գրքի մասին ոգեղեն խոսքեր ասացին Աղասի Այվազյանը, Մերուժան Տեր-Գուլանյանը, Նազարեթ Կարոյանը... Նույնիսկ մի նախադասություն էլ ասաց նկարիչ Վարուժան Վարդանյանը:

Ի՞նչ գիրք է տպագրել Վահրամ Մարտիրոսյանը. գիրք, մեր սողացող ժամանակի ու սողացող զգացմունքների, սողացող մտքերի ու զգացմունքների մասին: Նրա նկարագրած քաղաքներն ու երկրները մեզ ծանոթ անուններ չունեն: Գինեձոնի ժամանակ Վահրամ Մարտիրոսյանն ասաց.

– Ես չգիտեմ՝ ով է գնալու էս երկրից (գնացողին բարի ճանապարհ չեմ ասում): Մենք մնալու ենք, մնալու ենք, որովհետեւ մեր երկիրն էս է:

Այնպիսի տողեր, այնպիսի էջեր կան գրքում, որ կարող են կարդացածի հասցնել մեղավորին: Անմեղը վախենալու ոչինչ չունի: «Հեղինակը հարկ է համարում նշել, որ իրական անձանց եւ դեպքերի հետ նմանությունները պատահական են», նշված է գրքի սկզբում: Այնպես որ, հանգիստ կարելի է ասել. «Ես չեմ, այս գիրքն իմ մասին չէ»: Բայց, ո՛չ, գիրքը մեր մասին է ու մեր ժամանակի մասին: Մենք էլ պիտի պատասխան տանք Վահրամ Մարտիրոսյանի թեք հերոսների համար ու նաեւ հպարտ լինենք Վահրամ Մարտիրոսյանի ծիգ հերոսների համար: Որպեսզի չընկնենք սողանքի մեջ:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

21-րդ դար, ի՞նչ ես բերելու

Սամվել Մարգարյանի «Հաղթակամար» գրքի ներկայացումը

Դեկտեմբերի 13-ին գրողների տանը կից «Նավզիկե» սրահում տեղի ունեցավ Սամվել Մարգարյանի հինգերորդ՝ «Հաղթակամար» ժողովածուի շնորհանդեսը:

Կարդալով Սամվել Մարգարյանի նոր ժողովածուն՝ կրկին համոզվում ես, որ բանաստեղծությունը հենց այնպես չի ծնվում: 1999 թ. հոկտեմբերի 27-ի ողբերգական դեպքերն իրենց արձագանքը գտան բանաստեղծի ներաշխարհում, որն իր ապրումները, հույզերը հանձնեց թղթին՝ ստեղծելով մի հոգեխույզ գեղարվեստական արտացոլանք:

«Մեր Սողոմոն իմաստուն» շարքը նվիրված է Կարեն Դեմիրճյանին, իսկ «Դափնեպսակ Սպարապետին» շարքը՝ Վազգեն Սարգսյանի հիշատակին:

«Նվիրումներ», «Տագնապներ» շարքերը նվիրված են Արցախում զոհված ազատամարտիկների սուրբ հիշատակին: Բանաստեղծությունները հոգու եւ մտքի շաղախներն են կարծես: «Չթողնենք մեր տունը, մեր խիղճը ընկղմվեն հրդեհի բոցերում», գրում է բանաստեղծը:

Սամվել Մարգարյանն իր մեծ բարեկամների կորուստը զգացել է ամբողջ սրտով. «Այդ ի՞նչ եղավ, այդ ի՞նչ արին, այս ի՞նչ ազգ ենք, այս ոճիրից հետո, աշխարհ, ինչպե՞ս ապրենք»:

Այս շարքերի բանաստեղծությունները գրված են արյան, հոգու եւ խղճի ազնիվ թրթիռներով: Սամվել Մարգարյանի տողը պարզ է, ոճը՝ անսեթեւեթ, մղումները՝ ազնիվ: Սա փառաբանում է մեր հերոսների արթուն հիշատակները եւ անվերջ տառապում աշխարհի ճակատագրի համար. «Ո՞վ է փրկելու քո տունը, աշխարհ, 21-րդ դար, ի՞նչ ես բերելու»:

«Այլեւս նահանջի ոչ մի ճանապարհ չկա, երբեք չպետք է լինել նահատակ, այլ պետք է ապրել, տոկալ լեռան պես եւ տոնել միայն հաղթանակ»:

Գրքի իրացումից գոյացած հասույթով Սամվել Մարտիրոսյանն իր ծննդավայր Երազգավորսի Բագրատունյաց փառքի հուշապուրակում կանգնեցնելու է արծիվ-հուշակոթողներ՝ ազգային հերոսների հիշատակը հավերժացնելու համար:

Այս գիրքը մեր ժամանակի իրողությունների անդրադարձն է:

ԻՐԻՆԱ ՉԱՐՉՅԱՆ,
ԵՊՀ ուսանողուհի

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

– Ուսուցչուհին նվերը չընդունեց: Ստիպված ես սովորել

ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄՐՑՈՒՅԹՈՎ ԵՎ ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐԻ ԱԶԱՏ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅԱՄԲ ՄԱՍՆԱՎՈՐԵՑՄԱՆ Է ՆԵՐԿԱՅԱՑՆՈՒՄ

N	Ձեռնարկության անվանումը	Հասցեն	Գործունեության տեսակը	Մասնավորեցման ձեւը	Մասնավորեցվող գույքի գնահատվ. արժեքը	Մասնավորեցվող գույքի նվազ. գինը (%)	Մասնավորեցվող բաժնետոմսերի քանակը	Պարտավորություններ (հազ. դրամ)	Տեղեկատ. (ազդագիր) հրապար.	Մասնավորեցման սկիզբը	Մասնավորեցման ավարտը	Զբաղեցրած հողատարածքը /հա/
1	Լուծարվող «Իջեւան շինարարական» ՓԲԸ-ի Ազատամուտի արտադրամասի գույք	Տավուշի մարզ, Ազատամուտ ավան	շինարարական աշխատանք	մրցույթ	58349	19510	-	-	28.10.00	-	15.12.00	4
2	Լուծարվող «Հայէլեկտրամոնտաժ» ՓԲԸ-ի Վանաձորի ՂՁ-ի գույք	Լոռու մարզ, ք. Վանաձոր Գործարանային 1	շինմոնտաժային աշխատանք	մրցույթ	48495	24248	-	-	28.10.00	-	15.12.00	0.55
3	Լուծարվող «Իջեւան շինարարական» ՓԲԸ-ի գլխամասի գույք	Տավուշի մարզ, ք. Իջեւան Երեւան-Թբիլիսի խճուղի	շինարարական աշխատանք	մրցույթ	16115	5490	-	-	28.10.00	-	15.12.00	1
4.	«Գորիսի տրիկոտաժ» ՓԲԸ-ից առանձնացված «Պահեստային շինություն» ԱՇՕ	Սյունիքի մարզ, ք. Գորիս, Շորին-ձոր	չի ծավալում	մրցույթ	523	-	-	չունի	-	-	16.01.01	0.22
5.	«Գորիսի տրիկոտաժ» ՓԲԸ-ից առանձնացված «Տեղ գյուղի մասնաճյուղ» ԱՇՕ	Սյունիքի մարզ, գյուղ Տեղ	չի ծավալում	մրցույթ	515	-	-	չունի	-	-	16.01.01.	0.23
6	«Կոտայքառուտաս» ՊՓԲԸ-ի «Գառնի» ճամբարի գույք	Կոտայքի մարզ, ք. Ծաղկաձոր, Մագիստրոսի փ.	հանգստի կազմակերպում	մրցույթ	7992	75 %	5994	չունի	-	-	16.01.01	0.71
7.	«Հյուրանոց» ԱՇՕ	Գեղարքունիքի մարզ, ք. Վարդենիս	չի ծավալում	մրցույթ	79	-	-	չունի	-	-	19.01.01	0.4
8.	«Մթերային խանութ», (Աբովյանի ԱՊՁ-ի օժ. տնտես.) ԱՇՕ	Կոտայքի մարզ, գյուղ Զրաբեր	չի ծավալում	մրցույթ	596	-	-	չունի	-	-	19.01.01.	2
9.	«Տարոն» ՓԲԸ-ի տեղական բաժնեմասը	Շիրակի մարզ, գյուղ Ախուրյան	շինարարություն	մրցույթ	29310	11724	29310	8930	-	-	22.01.01	3.5
10.	«Եղեգնաձորի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Վայոց ձորի մարզ, Եղեգնաձոր, Երեւանյան 1	բեռնաուղեւորափոխադրում	մրցույթ	88815	22204	88815	8290	-	-	23.01.01	3.5
11.	«Մարտունու ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Գեղարքունիքի մարզ, ք. Մարտունի.	բեռնաուղեւորափոխադրում	մրցույթ	47668	11917	47668	1454	-	-	23.01.01	1.8
12.	«Արմավիրի ռեզերվային նավթամթերքներ» ՓԲԸ	Արմավիրի մարզ, ք. Արմավիր, 1 փողոց, 27	նավթամթերքի վաճառք	ԲԱԲ	42670	25%-ից ավելի	42670	3142	23.12.00	-	26.01.01	10
13.	«Երեւանի թ. 3 բեռնատար ավտոտրանսպորտային» ՊՓԲԸ	ք. Երեւան, Շիրակի 3-րդ նրբանցք 2	բեռների փոխադրում	ԲԱԲ	97430	25%-ից ավելի	97430	2404	23.12.00	-	26.01.01	1.8
14.	«Իջեւանի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Տավուշի մարզ, ք. Իջեւան Արցախյան 2	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	65887	25%-ից ավելի	65887	5265	23.12.00		26.01.01	1.2
	ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԵՆ											
15	«Ապարանի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Արագածոտնի մարզ, ք. Ապարան	ավտոծառայություն	ԲԱԲ	38181	50 %-ի չափով	38181	13279	-	-	-	0.77
16	«Ստեփանավանի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Լոռու մարզ, ք. Ստեփանավան, Բաղրամյան 145	տրանսպորտային ծառայություն	ԲԱԲ	62735	50 %-ի չափով	62735	1644	-	-	-	1.7
17	«Բերդի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Տավուշի մարզ, ք. Բերդ, Մաշտոցի 6	տրանսպորտային ծառայություն	ԲԱԲ	30821	25 %-ից ավելի	30821	2957	-	-	-	1,495
18	«Ջերմուկի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Վայոց ձորի մարզ, ք. Ջերմուկ	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	62046	25 %-ից ավելի	62046	4730	-	-	-	2.4
19	«Գորիսի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Սյունիքի մարզ, ք. Գորիս Առաքելյան 30	բեռնաուղեւորափոխադրում	մրցույթ	64798	25 %	64798	7073	-	-	-	1.7
20	«Երեւանի թիվ 7 բեռնատար ավտոտրանսպորտային» ՊՓԲԸ	Երեւան, Արին-Բերդի 5-րդ նրբ., 10	տրանսպորտային ծառայություն	ԲԱԲ	62597	25 %-ից ավելի	62597	5045	-	-	-	5,44
21	«Տրանսպասարկում» ԲԲԸ-ի տեղական բաժնեմասը	Երեւան, Թեյշեբաինի 9	շինարարություն	ԲԱԲ	56552	25 %-ից ավելի	56552	3642	-	-	-	2,2124
22	«Լեռնագործ» ՓԲԸ-ի տեղական բաժնեմասը	Լոռու մարզ, ք. Քարկոտ	շին. իրերի արտադրություն	մրցույթ	39592	25 %	39592	289089	-	-	-	15,666
23	«Վարդենիսշին-2» ՊՓԲԸ-ի տեղական բաժնեմասը	Գեղարք. մ., ք. Վարդենիս, Լեռնագործների 17ա	շինվերանորոգման աշխատանք	ԲԱԲ	2952	25 %-ից ավելի	2952	2795	-	-	-	0,4435
24	«Գլխամասային նորոգման շինարարական» ՊՓԲԸ	Երեւան, Վարդանանց 2-րդ փակ. 8ա	շինարարություն	մրցույթ	10899	25 %	10899	3865	-	-	-	չունի
25	«Վեդու ստոմատոլոգիական պոլիկլինիկա» ՊՓԲԸ	Արարատի մարզ, ք. Վեդի, Պուշկինի 14	ստոմատոլոգ. ծառայություն	մրցույթ	9077	25 %	9077	1242	-	-	-	չունի
26	«Մասիսի ստոմատոլոգիական պոլիկլինիկա» ՊՓԲԸ	Արարատի մարզ, ք. Մասիս, Դպրոցականների 5	բուժսպասարկում	մրցույթ	14900	50 %	14900	17636	-	-	-	0.07
27	«Ջերմուկի հյուրանոց» ՊՓԲԸ	Վայոց ձորի մարզ, ք. Ջերմուկ	հյուրանոցային սպասարկում	մրցույթ	74093	25 %	18523	4015	-	-	-	0.15
28	«Արթիկի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Շիրակի մարզ, ք. Արթիկ, Գործարանային 2	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	99288	25 %-ից ավելի	99288	3578	-	-	-	6700 քմ
29	«Դարբնագամամլիչային սարքավորումների գործարան» ԲԲԸ (հին գործարան)	Շիրակի մարզ, ք. Գյումրի Թբիլիսյան խճ. 4	մամլիչ սարք. արտադրություն	ԲԱԲ	28018	25 %-ից ավելի	28018	չունի	-	-	-	1,39
30	«Դարբնագամամլիչային սարքավորումների գործարան» ԲԲԸ	Շիրակի մարզ, ք. Գյումրի, Թբիլիսյան խճ. 4	մամլիչ սարք. արտադրություն	ԲԱԲ	191731	25 %-ից ավելի	191731	441010	-	-	-	2,87
31	«Տպագրիչ 94» ՓԲԸ	ք. Երեւան, Զարյան 22ա	պոլիգրաֆիական աշխատանք	ուղղակի վաճառք	2880	100 %	-	5123	-	-	-	չունի
32	«Ճամբարակի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	ք. Ճամբարակ, Թումանյան փ.	բեռնաուղեւորափոխադրում	մրցույթ	41071	50 %		96534	-	-	-	1,16
33	«Արարատի բեռնատար ավտոտրանսպորտային» ՊՓԲԸ	Արարատի մարզ, գ. Արարատ Գրիբոյեդովի 11	բեռների փոխադրում	ԲԱԲ	118039	25 %-ից ավելի	118039	11704	-	-	-	1,5

Մասնավորեցման Ծրագիր Հայաստանի Հանրապետությունում

Privatization Project In the Republic of Armenia

Հապավումներ. ԲԱԲ – բաժնետոմսերի ազատ բաժանորդագրություն, ԲՈՒԱՏ – բեռնաուղեւորաավտոտրանսպորտային, ԱՇՕ – անավարտ շինարարության օբյեկտ:

Ազատ բաժանորդագրությամբ եւ մրցույթով մասնավորեցմանը մասնակցելու համար խնդրում ենք դիմել ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարության աճուրդի կենտրոններ հետեւյալ հասցեներով՝ ք. Երեւան, Սայաթ-Նովա 8, Մաշտոցի 42ա, հեռ. 587983, 560264,521560

Լրացուցիչ տեղեկությունների ստանալու համար դիմել ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարության մասնավորեցման գլխավոր վարչություն, Երեւան, Կառավարական տուն 2, /հեռ 56 29 33, 52 37 15, 56 33 42, ինտերնետային էջ. http://www.privatization.am,tender@arminco.com/:

Հայտարարության նպատակը գովազդն է, պաշտոնական տեղեկագրերը հրապարակվել են «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթի հատուկ թողարկումներում:

Նախարարությունը ողջունում է մասնավորեցման հետ կապված Հայաստանի տնտեսության մեջ ներդրումային յուրաքանչյուր առաջարկ եւ պատրաստ է այն քննարկել շահագրգիռ բոլոր կողմերի հետ:

Web site http://www.privatization.am

Հետեւեք ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարության հայտարարություններին

ՇԱԽՄԱՏ

Երեւում էլ՝ 2-1

ԶԱՎԵՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Ընդհանրապես ընդունված չէ, որ մրցավարները մայիսի օրերին մենամարտերի մասին կարծիքներ հայտնեն ու կանխագուշակումներ անեն: Բայց Դելիում ընթացող աշխարհի չեմպիոնի առաջնության գլխավոր մրցավար, ֆիլիպինցի Կաստո Աբունդոյի հետ մենք հին բարեկամներ ենք, եւ վեցերորդ փուլի երրորդ պարտիաներն սկսվելուց մի քանի րոպե առաջ նա հայտնեց իր ենթադրությունը՝ մրցափուլերից մեկը կավարտվի այսօր, ժամկետից շուտ: Աբունդոն նկատի ուներ կանանց եզրափակիչը: Իսկապես, երբ աշխարհի չեմպիոնուհի Սե Ջունը սպիտակներով եւս մեկ անգամ հաղթեր իր հայրենակից Քին Կանյինգին, ապա չորրորդ պարտիան անցկացնելու անհրաժեշտություն չէր լինի: Մի պահ թվում էր, թե գլխավոր մրցավարի կանխագուշակումը իսկապես կարող է իրականանալ: Բայց այն բանից հետո, երբ չինուհիները բազմաթիվ փոխանակումներով հավասարություն կնքեցին, տպավորություն ստեղծվեց, որ նրանք համերաշխորեն «բաժանել» են իրենց դերերը. Սե Ջունը, որն իսկապես այսօր գերազանցում է մյուս չեմպիոնուհիներին (Յուդիթ Պոլգարին նկատի չունենք, բայց նա խաղում է միայն տղամարդկանց հետ), կշարունակի կրել չեմպիոնուհու տիտղոսը: Իսկ Քին Կանյինգը տանում կստանա նվազագույն եւ պատվավոր 1,5–2,5 հաշվով եւ կհամարվի փոխչեմպիոնուհի:

Շարունակվում է «արյունահեղությունը» Ալեքսեյ Շիրովի եւ Ալեքսանդր Գրիշչուկի մրցափուլում: Այս անգամ եւս նյարդային պարտիա էր: Այս անգամ եւս վերջինը սխալվեցին սեւերը, որով խաղում էր Գրիշչուկը, եւ Շիրովը կրկին առաջ անցավ՝ 2-1: Տարբերությունը նախորդ օրերի հետ այն էր, որ Շիրովն այնքան բուռն չէր արտահայտում իր հույզերը (այս դեպքում, բնականաբար, ուրախությունը): Իսկ Գրիշչուկը, ինչպես միշտ, արտաքինից միանգամայն հանգիստ էր:

Վիշվանաթան Անանդը եւ նրա երկրպագուներն այս մրցաշարում երրորդ անգամ տագնապալի րոպեներ ապրեցին: Մինչ այդ հինդիկ գրոսմայստերը լուրջ դժվարություններ ուներ Լոդուսյանի եւ Խալիֆմանի հետ պարտիաներում: Բայց, ինչպես նշված հանդիպումներում, այնպես էլ այժմ Մայքլ Ադամսի հետ մրցափուլի երրորդ պարտիայում Անանդը կարողացավ համառ պաշտպանությամբ խուսափել տհաճություններից: Այնուամենայնիվ, մամուլի կենտրոնից զրույցի համար հրավիրեցին նախաձեռնությունը տիրած գրոսմայստերին՝ Ադամսին: Ճիշտ է, դա նրա համար փոքր սփոփանք է, քանի որ պարտվելով 1-2 հաշվով, անչափ դժվար կլինի վերջին պարտիայում սեւերով հավասարեցնել հաշիվը:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Բժշկական ախտորոշման բնագավառում ճանաչված առաջատար

ԴԻԱԳՆՈՍՏԻԿԱ

բժշկական միավորումը

ՆՈՐ ՀԱԶԱՐԱՄՅԱԿԻ ԵՎ ԱՄԱՆՈՐԻ

կապակցությամբ 2000 թ. դեկտեմբերի 18-ից մինչեւ դեկտեմբերի 23-ը

հայտարարում է ԲԱՑ ԴՌՆԵՐԻ ՕՐ

Այդ ընթացքում ԴԻԱԳՆՈՍՏԻԿԱ դիմած բոլոր քաղաքացիները հանրապետության առաջատար բժիշկ-մասնագետների կոնսուլտացիաները կարող են ստանալ ԱՆՎՃԱՐ, իսկ ախտորոշիչ հետազոտությունները (բացի մագնիսական ռեզոնանսային տոմոգրաֆիայի) անցնել 50 տոկոս ԶԵՂՉՈՎ:

Հասցեն՝ Երեւան, Աջափնյակ, Մարգարյան փ. 6/1
Հեռ.՝ 34-32-47, 35-78-93

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ս. թ. դեկտեմբերի 20-ին տեղի կունենա «Ալավերդու ոչ ալկոհոլային խմիչքների եւ գարեջրի գործարան» ԲԲԸ ընդհանուր ժողովը (հինգշաբթի եւ ուրբաթ):

Հասցեն՝ ՀՀ Լոռու մարզ, ք. Ալավերդի, Ենգելսի 10
Հեռ. (053) 2-21-90

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Հայփոստ» պետական ՓԲԸ համակարգի փոստային բաժանմունքներում կասարվում է 2001 թ. օրաթերթերի եւ ամսագրերի բաժանորդագրություն: Բաժանորդագրված օրաթերթերի եւ պարբերականների ժամանակին ստացումը երաշխավորում ենք: Բաժանորդների անհատական փոստարկղերի տեղադրումը եւ վերանորոգումը կկատարվի «Հայփոստ» պետական ՓԲԸ միջոցների հաշվին:

Տեղեկությունների համար զանգահարել 53-47-66 հեռախոսահամարով:

«ՀԱՅՓՈՍՏ» ՊԵՏԱԿԱՆ ՓԲԸ

Հայաստանում քրիստոնեության պետական կրոն ընդունման 1700-ամյակի տոնակատարության պետական հանձնաժողովի հետ կնքված համաձայնագրի շրջանակներում «Եռոտուր» տուրիստական ֆիրման «Ինտերլինգվա» լեզվագիտական արտոնագրված համալսարանի հետ համատեղ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ ԵՆ

Ընդունելություն գիդ-թարգմանիչների բարձրագույն դասընթացներում:
Դասընթացները վճարովի են, 18 շաբաթ տեւողությամբ:

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

- Որեւէ օտար լեզվի լիարժեք տիրապետում
- Բարձրագույն կրթություն կամ բուհի բարձր կուրսի ուսանող

Ընդունելությունը հարցազրույցով է:

Դասընթացներն ավարտողներին կտրվի վկայական՝ հաստատված Հայաստանում քրիստոնեության պետական կրոն ընդունման 1700-ամյակի տոնակատարության պետական հանձնաժողովի կողմից:

Դասընթացներն ավարտողներին կառաջարկվի աշխատանք Հայաստանում քրիստոնեության պետական կրոն ընդունման 1700-ամյակի տոնակատարության ծրագրերում:

Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ 2001 թ. հունվարի 8-ը:
Պարապմունքների սկիզբը 2001 թ. հունվարի 9-ից:

Ցանկացողները դիմեն «Ինտերլինգվա» լեզվագիտական համալսարան՝ Երեւան, Թումանյան 42, հեռ.՝ 52-63-07, 58-60-72:

YEREVAN-PARIS-LYON

SABERATOURS-SEVAN

ՍԱԲԵՐԱՏՈՒՐ–ՍԵՎԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ-ՓԱՐԻԶ-ԼԻՈՆ

Ավիատոմսեր եւ տուրիզմ

«Սաբերատուր-Սեւան»

ճամփորդական գործակալությունն առաջարկում է.

- *Ավիատոմսեր Երեւանից ուղիղ չվերթերով*

ARMENIAN AIRLINES swissair KLM BRITISH AIRWAYS АЭРОФЛОТ

տրանզիտ քաղաքներով ցանկացած ուղղությամբ եւ ընկերությամբ:
Փարիզի օդանավակայանում Ձեզ կդիմավորի մեր գրասենյակի ներկայացուցիչը եւ կհոգա Ձեր բոլոր հոգսերը

- *Գնացքի տոմսեր Եվրոպայում*
- *Հյուրանոցների ամրագրում Հայաստանում եւ արտասահմանում*
- *Բժշկական ապահովագրություն*

375010, ք. Երեւան, Վարդանանց 10
Հեռ. (3741) 52 54 48, 52 85 48, ֆաքս (3741) 56 40 30
E-mail: sabera@arminco.com

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Հայաստանի հաշվապահների եւ աուդիտորների ասոցիացիա» հասարակական կազմակերպությունը, որն ընդգրկում է ավելի քան 650 անդամներ, իրականացնում է աշխատանքներ «2000 թ.-ից ՀՀ-ում ներդրված հաշվապահական հաշվառման համակարգին համապատասխանող համակարգչային ծրագրերի ընտրություն հաշվապահների եւ աուդիտորների վկայագրման պատրաստման եւ որակավորման բարձրացման համար» ծրագրով:

Ծրագիրն իրականացվում է «Եվրասիա» հիմնադրամի ֆինանսական աջակցությամբ՝ ԱՄՆ-ի Միջազգային զարգացման գործակալության հատկացրած միջոցների հաշվին:

Ծրագրի համաձայն ենթադրվում է իրականացնել բաց մրցույթ այն կազմակերպությունների միջեւ, որոնք զբաղվում են ՀՀ-ում հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագրերի մշակումով եւ վաճառքով:

Մրցույթի նպատակն է գործող հաշվապահական համակարգչային ծրագրերից ընտրել այն ծրագրերը, որոնք համապատասխանում են 2000 թ.-ից ՀՀ ներդրված հաշվապահական հաշվառման նոր համակարգին:

Մասնագիտական հանձնաժողովի կազմում նախատեսվում է ընդգրկել մրցությանը մասնակցող կազմակերպությունների ներկայացուցիչներին, ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարության հաշվապահական հաշվառման եւ աուդիտի մեթոդոլոգիայի գլխավոր վարչության, շահագրգիռ նախարարությունների եւ գերատեսչությունների մասնագետներին, գործող հաշվապահներին, ասոցիացիայի անդամներին, ծրագրավորողներին, «Եվրասիա» հիմնադրամի ներկայացուցիչներին:

Մրցույթը կազմակերպվելու է հաշվապահական ծրագրերի հիմնական որակական ցուցանիշների, օգտագործման ոլորտների եւ առանձնահատկությունների ներկայացման ձեւով:

Ծրագրերի գնահատման չափանիշներ են հանդիսանալու ծրագրի մատչելիությունը, հաշվապահական հաշվառման բոլոր բաժինների ընդգրկումը եւ համապատասխանությունը ազգային ստանդարտներին, անալիտիկ հատկությունները, համատարփակությունը: Վերջնական ընտրությունը կատարվելու է ձեռնարկություններում համապատասխան ծրագրերի ներդրում կատարելուց հետո:

Ընտրված ծրագրերի հիման վրա կազմակերպվելու են հաշվապահների եւ աուդիտորների որակավորման դասընթացներ:

Հրավիրում ենք բոլոր շահագրգիռ անձանց մասնակցելու մրցույթին:
Մի կորցրեք ձեր հնարավորությունը:

Ավելի մանրամասն տվյալներ կարող եք ստանալ հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կ. Ուլնեցու 31, 5-րդ հարկ (ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարության տնտեսական հետազոտությունների ինստիտուտի շենքում), կամ զանգահարել 54-16-63, 54-16-65, 24-93-19, 24-93-29 հեռախոսահամարներով:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՇՎԱՊԱՀՆԵՐԻ ԵՎ ԱՈՒԴԻՏՈՐՆԵՐԻ ԱՍՈՑԻԱՑԻԱ

ARMENTEL

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Արմենտելը հայտարարում է մրցույթ՝ Եղեգնաձորի եւ Սպիտակի տարածաշրջանների գյուղերի ռադիոհասանելիության համակարգերի էլեկտրաէներգիայով ապահովման աշխատանքների կատարման համար:

1. Շահագրգիռ կազմակերպությունները մրցույթի անցկացման պայմանները, ինչպես նաեւ աշխատանքների ծավալները կարող են ստանալ հետեւյալ հասցեով՝ Արմենտել ՀՁ ՓԲԸ, Սարյան 2, 6-րդ հարկ, 634 սենյակ, հեռ. 28-70-66:
2. Մրցույթի փաստաթղթերի փաթեթի արժեքը կազմում է 15 հազար դրամ (անվերադարձ), որը պետք է վճարել Արմենտել ՀՁ ՓԲԸ հաշվին («Էյչ Էս Բի Սի-Հայաստան» բանկ, հ/հ 001-125707-040): Վճարման անդորրագիրը պետք է ներկայացնել մրցույթի փաթեթը ստանալիս:
3. Այն կազմակերպությունները, որոնք ցանկանում են մասնակցել մրցույթին, պետք է գրանցված լինեն պետական ռեգիստրում եւ ունենան տվյալ աշխատանքների կատարման համար պահանջվող պետական լիցենզիաներ:
4. Առաջարկները պետք է ներկայացնեն վերոհիշյալ հասցեով մինչեւ 2000 թ. դեկտեմբերի 22-ը, ժամը 12:00-ն:

ԱՐՄԵՆՏԵԼ ՀՁ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

@rminco Global Telecommunications **Ինտերնետ ծառայություններ «ԻՆՏԵՐՆԵՏ» սրճարանում: Խանջյան 50: Հեռ. 575823:**

«Ցիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2 Գրանցման թիւ 65. Դասիչ 69150. Պատուէր 1357 Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 14. 12. 2000 Գինը՝ 100 դրամ